

ຄູ່ມືນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການເຮັດໃຫ້ ການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດ ທາງອາຍາ

The Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)

ກ່ຽວກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຄຳແນະນຳ ສຳລັບຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ
ແລະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດພັນທະດ້ານກົດ
ໝາຍສາກົນ ເພື່ອກຳນົດການຄ້າມະນຸດ
ໃຫ້ເປັນການກະທຳຜິດໃນ
ກົດໝາຍພາຍໃນ

ຄູ່ມືນະໂຍບາຍສະບັບນີ້ ອາດຖືກນຳໃຊ້ ໂດຍບັນດາປະເທດທັງໝົດທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ), ລວມທັງບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ໄດ້ລົງນາມ ແລະ/ຫຼື ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ ຕໍ່ສືບທັດສັນຍາຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ (the United Nations Convention against Transnational Organized Crime (Organized Crime Convention) ແລະ ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມ ສອງສະບັບຂອງສົນທິສັນຍານັ້ນ: ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການ ລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ໂດຍທາງບົກ, ທະເລ ແລະ ອາກາດ (the Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air) ແລະ ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການສະກັດກັ້ນ, ການປາບປາມ ແລະ ການລົງໂທດຜູ້ຄ້າມະນຸດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກ (the Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children) . ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນຄູ່ມືນະໂຍບາຍ ນີ້ສອດຄ່ອງກັບບັນດານິຕິກຳສາກົນທັງສາມສະບັບນີ້ເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການແປເອກະສານ, ການແປສົນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ ຄວນມີການຮັບຮອງທາງການ ເພື່ອທີ່ຈະໃຊ້ເປັນເອກະ ສານອ້າງອີງໄດ້ ໃນການນຳໃຊ້ຄຳສັບໃນຄູ່ມືນະໂຍບາຍສະບັບນີ້.

The Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)

Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ກ່ຽວກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)) ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນ ໃນປີ 2002 ແລະ ແມ່ນຂະບວນການປົກສາຫາລື ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ແລະ ບໍ່ມີຂໍ້ຜູກພັນຊຶ່ງເປັນເຈົ້າການຮ່ວມໂດຍລັດຖະບານອົດສະຕຣາລີ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ ແລະ ປະກອບມີ 45 ປະເທດສະມາຊິກ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆເຂົ້າຮ່ວມ

ບັນດາຂໍ້ສົງໄສກ່ຽວກັບຄູ່ມືນະໂຍບາຍນີ້ໄດ້ ຈະຕ້ອງສະເໜີຕໍ່ Regional Support Office (RSO) ຂອງ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)ຕາມບ່ອນຢູ່:

Email: info@rso.baliprocess.net

RSO website:

<http://www.baliprocess.net/regional-support-office>

ພິມເຜີຍແຜ່ ເດືອນ ສິງຫາ 2014.

ອອກແບບໜ້າຕາເອກະສານໂດຍ ໂອຍະການສູງສຸດ

ລັດຖະບານອົດສະຕຣາລີ,

ການສະແດງຄວາມຂອບໃຈ

ຄູ່ມືນະໂຍບາຍສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນໂດຍສະມາຊິກຂອງBali Process (ບາລີໂປຣເຊສ), ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍຫ້ອງການສະໜັບສະໜູນໃນພາກພື້ນ ແລະ ຊີ້ນຳໂດຍຄະນະກຳມະການຮ່າງນະໂຍບາຍເນະນຳຂອງBali Process (ບາລີໂປຣເຊສ), ປະກອບດ້ວຍສະມາຊິກດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

Dananthi Galapitige (ດານາທິ ກາລາພິຕາເກ),
ເຈົ້າໜ້າທີ່ກົດໝາຍ ລະດັບຜູ້ອາວຸໂສ,
ພະແນກຮ່ວມມືສາກົນດ້ານອາຊະຍາກຳ
ອົງການໄອຍະການສູງສຸດ,
ປະເທດອິດສະຕຣາລີ (ປະທານຮ່ວມ)

Chatchom Akapin (ຊັດຈອມ ອາກາພິນ),
ຫົວໜ້າ,
ພົວພັນຕ່າງປະເທດ (ເຂດ 1),
ຫ້ອງການອົງການໄອຍະການສູງສຸດ,
ປະເທດໄທ (ປະທານຮ່ວມ)

Andhika Chrisnayudhanto (ອາທິກາ ຄລິສນາຍຸດດາໂຕ),
ຮັກສາການຮອງຫົວໜ້າກົມ,
ກົມສື່ສານຍາຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ການເມືອງ,
ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ,
ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ

Rebecca Miller (ເຣເບັກກາ ມີເລີ),
ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ),
ຫ້ອງການກວດຄົ້ນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ນິວແວນເຊລັງ,
ກະຊວງທຸລະກິດ, ສິ່ງປະດິດ ແລະ ການຈ້າງງານ,
ປະເທດນິວແວນເຊລັງ

Anusha Abeywickrama-Munasinghe (ອານຸສາ ອາບິວິກຣາມາ-ມູນນາຊິງ),
ຜູ້ຊ່ວຍລະດັບອາວຸໂສ,
ກົມກົດໝາຍ,
ກະຊວງຍຸຕິທຳ,
ປະເທດສິລັງກາ

Sebastian Baumeister (ເຊບາດສະຕຽນ ໂບໄມສະເຕີ),
ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ,
ສຳນັກງານ ພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ແລະປາຊີຟິກ ອົງການ UNODC

ການຊ່ວຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມແກ່ຄະນະຮ່າງນະໂຍບາຍຈາກ:
Sophie Nonnenmacher (ໂຊຟີ ໂນນເນເມເຊີ)
ຜູ້ຕາງໜ້າ Regional Support Office ຂອງອົງການ IOM

The **Bali Process** (បាលី ប្រទេស)

ຄໍານໍາ

ນັບແຕ່ໄດ້ມີການເລີ່ມຕົ້ນ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ໃນປີ 2002, Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ກ່ຽວກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)) ໄດ້ປູກຈິດສໍານຶກໃນພາກພື້ນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນຂອງການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຍັງໄດ້ພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາຍຸດທະສາດ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ. ໄດ້ມີສະມາຊິກຫຼາຍກວ່າ 45 ປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ລວມທັງບັນດາປະເທດທີ່ສັງເກດການຈຳນວນໜຶ່ງ ແລະ ອົງກອນສາກົນຕ່າງໆ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືແບບສະໝັກໃຈນີ້.

ກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຂອງ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ຄັ້ງທີ V ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນເດືອນ ເມສາ 2013, ບັນດາລັດຖະມົນຕີຕົກລົງວ່າຄວນສ້າງຄູ່ມືນະໂຍບາຍເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດງານຕົວຈິງໃນການກຳນົດ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ ໃຫ້ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ. ບັນດາລັດຖະມົນຕີໄດ້ມອບໃຫ້ຫ້ອງການ Regional Support Office (RSO) ໃນພາກພື້ນເພື່ອການປຶກສາຫາລືກັບບັນດາສະມາຊິກທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ສ້າງຄໍາແນະນຳ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ບັນດາໜ່ວຍງານພາຍໃນປະເທດໄດ້ສົ່ງເສີມ ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ແນ່ນອນ ກ່ຽວກັບຜົນສະທ້ອນຂອງການລັກລອບເອົາຄົນ ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການພັດທະນາກົດໝາຍພາຍໃນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ. ນອກຈາກນີ້ ຕາມຄໍາແນະນຳ ຫ້ອງການ Regional Support Office (RSO) ໃນພາກພື້ນໄດ້ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການຮ່າງຄໍາແນະນຳທີ່ປະກອບດ້ວຍບັນດາຊ່ຽວຊານຈາກສະມາຊິກຂອງ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ເພື່ອສ້າງຄູ່ມືນະໂຍບາຍນີ້.

ຄູ່ມືນະໂຍບາຍນີ້ ແມ່ນເປັນຄໍາສະເໜີແນະນຳ, ບໍ່ບັງຄັບ ແລະ ມີເຈດຕະນາໃຫ້ນຳໃຊ້ເປັນນິຕິກຳ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ບັນດາໜ່ວຍງານຕ່າງໆພາຍໃນ ປະເທດສະມາຊິກ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ). ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນດາຄໍາແນະນຳໃນຄູ່ມືນະໂຍບາຍສັ້ນ, ກະທັດຮັດ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ, ຄູ່ມືນະໂຍບາຍແມ່ນສຸມໃສ່ ການກຳນົດການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ໃນກົດໝາຍພາຍໃນເພື່ອເຮັດແນວໃດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີປະສິດທິຜົນ. ບັນຫາການປົກປ້ອງ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຜູ້ທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ ໄດ້ຖືກກຳນົດໄວ້ ພາຍໃນຂອບເຂດຂອງຄໍາແນະນຳນີ້ຢ່າງຮອບດ້ານ, ແຕ່ກໍເປັນທີ່ຄາດຫວັງວ່າ ບັນດາບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ອາດຖືກຜັນຂະຫຍາຍຕື່ມອີກໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ເພື່ອແກ້ໄຂໄດ້ຢ່າງຮອບດ້ານໂດຍຄູ່ມືນະໂຍບາຍທີ່ອອກໃໝ່ໃນອະນາຄົດ. ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຄໍາສະເໜີແນະນຳຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະມົນຕີຄັ້ງທີ V ໃນເດືອນ ເມສາ 2013, ຄູ່ມືນະໂຍບາຍສະບັບນີ້ຈະເວົ້າເຖິງນະໂຍບາຍຂອງເວທີບາລີ ທີ່ກວມເອົາຂົງເຂດທີ່ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ບັນຫາສະເພາະທີ່ສະມາຊິກຂອງ Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ.

Greg Kelly (ກຣີກ ເຄລີ)
ຮ່ວມຕຳແໜ່ງຫົວໜ້າ RSO (ອິດສະຕຣາລີ)

Bebek A.K.N. Djundjunan (ເບເບບ ຈຸນຈູນານ)
ຮ່ວມຕຳແໜ່ງຫົວໜ້າ RSO (ອິນໂດເນເຊຍ)

ຄຳຫຍໍ້ ແລະ ຄວາມໝາຍ

ອາຊຽນ (ASEAN)	ສະມາຄົມປະຊາຊາດຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ (Association of Southeast Asian Nations)
Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)	Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ) ໂຄງການລະດັບສາກົນກ່ຽວ ກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
FATF	ຄະນະກຳມະການສະເພາະກິດ ເພື່ອດຳເນີນມາດຕະການທາງການເງິນຕ້ານການ ຟອກເງິນ (Financial Action Task Force)
IOM	ອົງການສາກົນເພື່ອການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ (International Organization for Migration)
MLA	ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ທາງດ້ານກົດໝາຍ (Mutual legal assistance)
Organized Crime Convention (TOCC)	ສົນທິສັນຍາຂອງອົງການສປຊ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ມີການ ຈັດຕັ້ງ (United Nations Convention against Transnational Organized Crime)
RSO	ຫ້ອງການສະໜັບສະໜູນໃນພາກພື້ນ (Regional Support Office)
Organized Crime Convention Protocols	ອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ໂດຍທາງບົກ, ທະເລ ແລະ ອາກາດ, ເປັນເອກະສານເພີ່ມເຕີມໃຫ້ແກ່ສົນທິສັ ນຍາຂອງອົງການສປຊ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ມີການຈັ ດຕັ້ງ (Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Sea, and Air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime)
ອົງການ ສປຊ (UN)	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ (United Nations)
UNCAC	ສົນທິສັນຍາຂອງອົງການ ສປຊ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານການລັກລອບ (United Nations Convention against Corruption)
UNODC	ຫ້ອງການຂອງອົງການ ສປຊ ຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ (United Nations Office on Drugs and Crime)

ສາລະບານ

ສັງລວມຫຍໍ້	2
ພາກທີ 1: ການສະເໜີກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ ແລະ ພັນທະດ້ານກົດໝາຍສາກົນທີ່ສໍາຄັນ	3
1.1. ການຄ້າມະນຸດ: ເປັນອາຊະຍາກຳທີ່ທ້າທາຍ	3
1.2. ນິຕິກຳສາກົນທີ່ສໍາຄັນ	4
1.3. ຄວາມໝາຍຂອງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການກຳນົດການກະທຳຜິດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ	4
1.3.1. ຄວາມໝາຍຂອງ ‘ການຄ້າມະນຸດ’	4
1.3.2. ການຍືນຍອມ	5
1.3.3. ການຄ້າເດັກ	5
1.3.4. ຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ	7
1.4. ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ	8
1.5. ອຳນາດສານ-ລວມທັງອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ	9
1.6. ວ່າດ້ວຍໂທດ	11
ພາກທີ 2: ພັນທະເພີ່ມເຕີມທີ່ສໍາຄັນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາຂອງອົງການ ສປຊ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ	12
2.1. ວິທີການປະສານສົມທົບທີ່ເກີດຜິດໃນເຮັດໃຫ້ການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ	12
2.2. ‘ຕິດຕາມເງິນ: ແມ່ນຍຸດທະສາດທີ່ສໍາຄັນໃນການຕໍ່ສູ້ຕ້ານການຄ້າມະນຸດ	12
2.2.1. ການກະທຳໃນສະຖານການຟອກເງິນ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ	12
2.2.2. ການຮັບຊັບຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ	14
2.3. ການຮ່ວມມືສາກົນ ແລະ ເງື່ອນໄຂພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ	15
2.3.1. ການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍ	15
2.3.2. ການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ	16
2.4. ການກຳນົດການສໍ້ລາດບັງຫຼວງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ	18
ພາກທີ 3: ສັງລວມຂໍ້ຄິດເຫັນສໍາລັບການສ້າງກົດໝາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	19

ສັງລວມຫຍໍ້

ການຄ້າຄົນ-ເອີ້ນອີກວ່າ ການຄ້າມະນຸດ, ເປັນການຄ້າຂາຍມະນຸດ ຫຼື ການຄ້າຂາຍຄົນ ແມ່ນການຊອກຫາ, ການຂົນສົ່ງ, ການຖ່າຍໂອນ, ຫຼືການຮັບເອົາບຸກຄົນດ້ວຍການຕົວະຍົວະ, ຫຼອກລວງ, ບັງຄັບ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການຂຸດຄົ້ນບຸກຄົນນັ້ນ. ການຄ້າມະນຸດສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ລະຫວ່າງປະເທດ.

ບັນດາລັດຕ້ອງມີກົດໝາຍທີ່ເຂັ້ມແຂງເພື່ອຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ແລະ ປົກປ້ອງຜູ້ທີ່ຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍ. ມີນິຕິກຳຂອງສາກົນສອງສະບັບທີ່ສຳຄັນນັ້ນແມ່ນລະບົບກົດໝາຍສາກົນ ກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ: ອະນຸສັນຍາເພື່ອປ້ອງກັນ, ປາບປາມ ແລະ ລົງໂທດການຄ້າມະນຸດ ໂດຍສະເພາະ ການຄ້າຂາຍແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, (ອະນຸສັນຍາການຄ້າມະນຸດ) ຊຶ່ງເພີ່ມເຕີມໃສ່ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ(ສິນທິສັນຍາອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ). ການຄ້າມະນຸດແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງ ຈາກການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ຊຶ່ງດັດປັບໂດຍອະນຸສັນຍາສະບັບອື່ນແຍກຕ່າງຫາກ ແຕ່ອະນຸສັນຍາທັງສອງສະບັບນັ້ນຢູ່ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ມີການຈັດຕັ້ງເຊັ່ນດຽວກັນ.

ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດພາກົດການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ. ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 3(ຄ) ຂອງອະນຸສັນຍາ, ການຄ້າມະນຸດແມ່ນມີ ສາມອົງປະກອບ:

- ການກະທຳ- ແມ່ນ ການຊອກຫາ, ການຂົນສົ່ງ, ການໂອນຖ່າຍ, ຫຼືການຮັບເອົາບຸກຄົນ;
- ວິທີການ ແມ່ນການປະຕິບັດ ຫຼື ການໃຊ້ກຳລັງບັງຄັບ ຫຼື ດ້ວຍຮູບແບບອື່ນໆຂອງການບັງຄັບ, ດ້ວຍການລັກພາດົວ, ດ້ວຍການຫຼອກລວງ, ດ້ວຍການໃຊ້ອຸບາຍ,ດ້ວຍການໃຊ້ກຳລັງທາລຸນ, ດ້ວຍພາວະທີ່ອ່ວນແອກວ່າ ຫຼື ດ້ວຍການໃຫ້ ຫຼື ດ້ວຍການຮັບເງິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການຍິນຍອມຈາກບຸກຄົນທີ່ຕົກຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຂອງຜູ້ອື່ນ; ແລະ
- ວັດຖຸປະສົງເພື່ອກິດຂີ້ຂຸດຮີດ

ໃນກໍລະນີທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນ ເດັກນ້ອຍ, ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ແມ່ນປະກອບມີ “ການກະທຳ” ວັດຖຸປະສົງແມ່ນເພື່ອການກິດຂີ້ຂຸດຮີດ ໂດຍບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນໃດໆທີ່ຈະຕ້ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຕ້ອງມີການພິສູດເຖິງ “ວິທີການ”.

ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາລັດພາກົດຕ້ອງກຳນົດເອົາຄວາມພະຍາຍາມໃນການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ (ຂຶ້ນກັບລະບົບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງລັດນັ້ນ) ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ, ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຫລືດ້ວຍວິທີການອື່ນໂດຍທາງກົງເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດແມ່ນເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ການດຳເນີນການທາງອາຍາທີ່ພົວພັນເຖິງການຄ້າມະນຸດ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດໃນຫຼາຍໆປະເທດ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບລັດໃນການສ້າງຕັ້ງອຳນາດສານ -ຫຼື ຄວາມສາມາດທາງດ້ານກົດໝາຍ ເພື່ອປະຕິບັດສິດອຳນາດນອກເໝືອນຂອບເຂດດິນແດນ-ທີ່ກ່ຽວພັນກັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ.

ສິ່ງສຳຄັນທີ່ເຮັດອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງມີຄວາມຍືນຍົງ, ລວມທັງການສ່ຽງໄພໃນການຄ້າມະນຸດນັ້ນແມ່ນເງິນຫີນ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ອົງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍສາມາດໄດ້ເອົາໝາກຜົນຂອງການກະທຳຜິດຈາກອົງກອນອາຊະຍາກຳເຫຼົ່ານີ້, ບັນດາລັດຕ້ອງໄດ້ມີກົດໝາຍຕ້ານການຟອກເງິນ ແລະ ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຮີບຊັບທີ່ໄດ້ມາຈາກການຟອກເງິນ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ແຍກອອກຕ່າງຫາກເປັນຄືນລະສະບັບ. ບັນດາລັດ ຍັງຕ້ອງມີການກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຮ່ວມມືທາງດ້ານອາຍາລະຫວ່າງຊາດທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ລວມທັງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍເຊິ່ງກັນແລະກັນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຈະຊ່ວຍໃຫ້ອົງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍສາມາດນຳຕົວຜູ້ກະທຳຜິດມາສູ່ສານທີ່ມີອຳນາດ ເພື່ອຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີໄດ້. ກົດໝາຍກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນໄດ້ເກັບກຳຫຼັກຖານ ແລະ ແລກປ່ຽນຫຼັກຖານລະຫວ່າງປະເທດ, ເຊັ່ນ ບັນທຶກບັນຊີທະນາຄານ, ບັນທຶກການໂທລະສັບ ແລະ ຄຳໃຫ້ການຂອງພະຍານ.

ຍ້ອນວ່າບັນດາອາຊະຍາກຳທີ່ເປັນກຸ່ມໄດ້ລວມຕົວແລະມີການຈັດຕັ້ງຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ມີການຮ່ວມມືປະສານງານເປັນສາຍໂຍການຈັດຕັ້ງທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ມັນຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທີ່ສຸດທີ່ບັນດາປະຊາຊາດໃນໂລກຈະຕ້ອງໄດ້ຮ່ວມມືກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າບັນດາກົດໝາຍຈະສອດຄ່ອງກັນເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ສະກັດກັ້ນ ບັນດາອາຊະຍາກອນທີ່ສວຍໃຊ້ຊ່ອງຫວ່າງຈາກກົດໝາຍ.

ໝວດທີ 1

ການສະເໜີກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ ແລະ ພັນທະດ້ານກົດໝາຍສາກົນທີ່ສໍາຄັນ

1.1. ການຄ້າມະນຸດ: ເປັນອາຊະຍາກຳທີ່ທ້າທາຍ

ການຄ້າມະນຸດໝາຍເຖິງ ການຊອກຫາ, ການຂົນສົ່ງ, ການສົ່ງຕໍ່ ຫຼືການຮັບເອົາບຸກຄົນດ້ວຍການຕົວະຍິວະ, ຫຼອກລວງ, ບັງຄັບ ຫຼື ດ້ວຍວິທີການອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການກົດຂີ່ຂູດຮີດບຸກຄົນນັ້ນ. ການຄ້າມະນຸດ ສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ລະຫວ່າງປະເທດ. ມັນແມ່ນເຄື່ອນຍ້າຍອາດຊະຍາກຳໃນທົ່ວໂລກທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ທຸກໆປະເທດ. ເນື່ອງຈາກການຂາດແຄນຂໍ້ມູນທີ່ ຊັດເຈນ ແມ່ນອັນ ກ່ຽວກັບຂອບເຂດ ແລະ ຂະໜາດຂອງການຄ້າມະນຸດດ້ວຍເຫດຜົນຫລາຍຢ່າງ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍບັນຫາທຳມະຊາດທີ່ຊ້ອນເລັ່ນຢູ່, ຄວາມສັບສົນລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ຂາດລະບົບການບັນທຶກຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ ແມ່ນອັນ, ແລະຂາດແຄນການແບ່ງປັນຂໍ້ມູນ ລະຫວ່າງບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ.

ພວກເຮົາຮູ້ຫຍັງແດ່ ?

- ການຄ້າມະນຸດແມ່ນອາຊະຍາກຳໃນລະດັບໂລກ ທີ່ສາມາດສ້າງຜົນກຳໄລຢ່າງມະຫາສານ, ສາມາດສ້າງລາຍໄດ້ເປັນຈຳນວນຫລາຍພັນຕື້ໂດລາ ຕໍ່ຈຳນວນຫລາຍພັນລ້ານຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ, ຈຳນວນສ່ວນຫລາຍແມ່ນເດັກນ້ອຍ, ຜູ້ທີ່ຖືກປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງໄຮ້ມະນຸດສະທ້າ ໂດຍບໍ່ມີກຽດສັກສີ ແລະ ຖືກຕັດອິດສະລະພາບຂອງພວກເຂົາ.¹
- ຍິງ-ຊາຍ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ແມ່ນໄດ້ຖືກຂາຍເພື່ອຈຸດປະສົງຂອງການກົດຂີ່ຂູດຮີດທາງເພດ ລວມທັງການກົດຂີ່ຂູດຮີດໃນການອອກແຮງງານໃນຂະແໜງ ການດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ກະສິກຳ, ການກໍ່ສ້າງ, ການປະມົງ, ວຽກຢູ່ພາຍໃນ, ແປຮູບອາຫານທະເລ, ໂຮງງານການຜະລິດ, ຂໍ້ທານ, ຂາຍເຄື່ອງຕາມຖະໜົນ. ຜູ້ຕົກເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍອາດຈະຖືກຂາຍເພື່ອບັງຄັບໃຫ້ແຕ່ງງານ, ປ່ຽນອະໄວຍະວະ ຫຼື ຈຸດປະສົງການຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກການຂູດຮີດອື່ນໆ.
- ອີງຕາມບົດລາຍງານສາກົນກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການດ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ປາບປາມອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ (UNODC) ໃນປີ 2012, ຢ່າງໜ້ອຍມີເຖິງ 136 ຊາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແມ່ນໄດ້ຖືກຄ້າ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນ ຈາກບັນດາປະເທດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແມ່ນ 116 ປະເທດ ໃນບົດລາຍງານໄລຍະ (2007-2010).²
- ເຖິງແມ່ນວ່າປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຮັບຮູ້ໄດ້ກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ ແຕ່ອາຊະຍາກຳແມ່ນຍັງຄົງຢູ່ໃນຫຼາຍໆປະເທດ, ກົດໝາຍດ້ານອາຊະຍາກຳການຄ້າມະນຸດແມ່ນຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກສູງ
- ຍັງມີຄະດີອາຍາສ່ວນໜ້ອຍທີ່ມີການຕັດສິນລົງໂທດ ແລະຈຳນວນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍສ່ວນຫລາຍແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ.

ບັນດາລັດຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອຢຸດຕິການຄ້າມະນຸດ ເນື່ອງຈາກວ່າການຄ້າມະນຸດແມ່ນເປັນອາຊະຍາກຳທີ່ມີຜົນກຳໄລສູງສຸດ ແຕ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່າ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຈຳນວນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຫລາຍລ້ານຄົນທີ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບຂາດອິດສະລະພາບ ແລະ ສິດທິມະນຸດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຫລືບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້. ລັດມີພັນທະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ປົກປ້ອງຜູ້ຖືກຄ້າ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຖືກລົງໂທດໃນສະຖານການກະທຳຜິດທາງອາຍາໃນເວລາທີ່ຕົກເປັນຜູ້ຄ້າມະນຸດຢູ່ນັ້ນ.

¹ ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດຂອງ UNODC ໃນປີ 2012, ຂໍໃຫ້ເບິ່ງໄດ້ທີ່ http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/Trafficking_in_Persons_2012_web.pdf; ILO, ພັນທະມິດສາກົນດ້ານການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ 2005, ຂໍໃຫ້ເບິ່ງໄດ້ທີ່ເວບໄຊ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_norm/@declaration/documents/publication/wcms_081882.pdf; ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ 2012 ການຄາດຄະເນສາກົນຂອງການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ ຂໍໃຫ້ເບິ່ງຕາມເວບໄຊ http://www.ilo.org/sapfl/Informationresources/ILOPublications/WCMS_181953/lang--en/index.htm; ພະແນກດ້ານການຄ້າມະນຸດຂໍ້ມູນດ້ານການຄ້າມະນຸດສາກົນຂອງ IOM ຂໍໃຫ້ເບິ່ງຕາມເວບໄຊ https://www.iom.int/jahia/webdav/shared/shared/mainsite/activities/ct/iom_ctm_database.pdf.

² Ibid.

1.2. ນິຕິກຳສາກົນທີ່ສຳຄັນ

ນິຕິກຳສາກົນຫຼັກສອງສະບັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບການຄ້າມະນຸດ:

ອະນຸສັນຍາເພື່ອປ້ອງກັນ, ປາບປາມ ແລະ ລົງໂທດການຄ້າມະນຸດ ໂດຍສະເພາະ ການຄ້າຂາຍແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ, ຊຶ່ງເພີ່ມເຕີມ ໃສ່ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການຕ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ (ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ)³

ອະນຸສັນຍາດັ່ງກ່າວເປັນນິຕິກຳສາກົນຕົ້ນຕໍ ແລະ ເປັນນິຕິກຳທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດກ່ຽວກັບການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ. ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ເລີ່ມຕົ້ນມີຜົນສັກສິດ ວັນທີ 25 ທັນວາ 2003.⁴

ອະນຸສັນຍາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີກຳນົດການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນອະນຸສັນຍາ.

ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ (ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ)

ອະນຸສັນຍານີ້ແມ່ນນິຕິກຳສາກົນຫຼັກໃນການຕໍ່ສູ້ຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ. ອະນຸສັນຍາສະບັບນີ້ ເລີ່ມຕົ້ນມີຜົນສັກສິດ ໃນວັນທີ 29 ກັນຍາ 2003⁵

ເພື່ອຈະກາຍເປັນພາຄີຂອງ ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ, ລັດຈະຕ້ອງເປັນພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ການຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ, ໃນຄະນະທີ່ອະນຸສັນຍາກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດແມ່ນພຽງແຕ່ສຸມໃສ່ກຳນົດເຄື່ອງມືໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການຄ້າມະນຸດເທົ່ານັ້ນ, ເປັນພາກສ່ວນຂອງກົດໝາຍສາກົນເພື່ອສິດທິມະນຸດ ແລະ ສິນທິສັນຍາແຮງງານ ຈາກພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງ ຂອງເຄົ້າໂຄງກົດໝາຍທີ່ສາມາດປັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄ້າມະນຸດ.⁷

1.3. ຄວາມໝາຍຂອງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການກຳນົດການກະທຳຜິດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ

1.3.1. ຄວາມໝາຍຂອງ ‘ການຄ້າມະນຸດ’

ກຳນົດ ‘ການຄ້າມະນຸດ’ ແມ່ນໄດ້ຖືກນິຍາມໃນມາດຕາ 3(ລ) ຂອງອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ:

“ການຄ້າມະນຸດ” ໝາຍເຖິງ ການຊອກຫາ, ການຂົນສົ່ງ, ການສົ່ງຕໍ່, ການຊຸກເຊື່ອງ ຫຼື ການຮັບເອົາບຸກຄົນ, ດ້ວຍວິທີການຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ການບັງຄັບ ຫຼື ດ້ວຍຮູບແບບອື່ນຂອງການບັງຄັບ, ການລັກພາຕົວ, ການຫລອກລວງ, ການໃຊ້ອຸບາຍ, ການຂົ່ມຂູ່ດ້ວຍອຳນາດ ຫຼື ໜ້າທີ່ດຳແໜງທີ່ຜູ້ທີ່ອ່ອນແອກວ່າ ຫຼື ຫຼີກການໃຫ້ ຫຼື ຫຼີກການຮັບເອົາເງິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການຍິນຍອມຈາກບຸກຄົນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄວບຄຸມຂອງບຸກຄົນອື່ນ, ການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ ຫຼື ການບໍລິການ, ການເປັນທາດ ຫຼື ການປະຕິບັດຕໍ່ຄືທາດ, ຄວາມເປັນທາດ ຫຼື ການຕັດເອົາອະໄວຍະວະ.”

³ ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດບໍ່ແມ່ນເປັນນິຕິກຳທີ່ເອກະລາດ. ຊຶ່ງມັນລົງເລິກໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໂດຍສະເພາະ ການຄ້າມະນຸດຊຶ່ງແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງເຄົ້າໂຄງສ້າງທີ່ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຕາມສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ. ລັດພາຄີຕໍ່ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າເປັນພາຄີສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ ຊຶ່ງວ່າເປັນຍ້ອນຫຍັງໃນໝວດທີ 2 ຂອງຄຳແນະນຳນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ອອກບົດບັນຍັດຜັນທະຜົນຖານພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ.

⁴ ວັນທີ 1 ກໍລະກົດ 2014, ໄດ້ມີ 159 ປະເທດຮັບຮອງເອົາອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ແລະ ປັດຈຸບັນນີ້ບັນດາລັດປະເທດທີ່ລົງນາມ ແລະ ເປັນພາຄີຂໍໃຫ້ເບິ່ງຕາມເວບໄຊ <http://www.unodc.org/unodc/treaties/CTOC/>.

⁵ ວັນທີ 1 ກໍລະກົດ 2014, ໄດ້ມີ 179 ປະເທດ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນຕໍ່ ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຂ້າມຊາດ ແລະ ປັດຈຸບັນນີ້ບັນດາລັດປະເທດທີ່ລົງນາມ ແລະ ເປັນພາຄີ ຂໍໃຫ້ເບິ່ງຕາມເວບໄຊ <http://www.unodc.org/unodc/treaties/CTOC/>.

⁶ ຂໍ້ສັງເກດ ເຫັນວ່າ ສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາ ແມ່ນສາມາດໃຫ້ສັດຕະຍາບັນໃນເວລາດຽວກັນໄດ້.

⁷ ສິນທິສັນຍາອື່ນໆທີ່ກ່ຽວພັນໃນຂົງເຂດຂອງການຄ້າມະນຸດ ປະກອບມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ສິນທິສັນຍາເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບການລົບລ້າງການເປັນຂ້າທາດ, ການຄ້າຂາຍທາດ, ແລະ ອົງກອນ ແລະ ການປະຕິບັດຄືກັບການເປັນຂ້າທາດ;
  - ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບການລົບລ້າງທຸກຮູບການທີ່ເປັນການຈຳແນກຕໍ່ແມ່ຍິງ;
  - ສິນທິສັນຍາກ່ຽວກັບສິດທິທາງການເມືອງ ຂອງຜົນລະເມືອງ
  - ສິນທິສັນຍາກ່ຽວກັບສິດທິ ທາງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ;
  - ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບສິດທິເດັກ ແລະ ອະນຸສັນຍາເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບ “ການຂາຍເດັກ, ໂສເພນີເດັກ ແລະ ການອານາຈານເດັກ ແລະ ກ່ຽວ ພັນເຖິງເດັກນ້ອຍທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດໃນກຳລັງປະກອບອາວຸດ;
  - ສິນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ກ່ຽວກັບການຕ້ານການທຳລາຍມະນຸດ ແລະ ການກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເຈັບປວດອື່ນໆ, ຄວາມໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ ຫຼື ເຊື່ອມໂຍງເຖິງການ ປະຕິບັດການລົງໂທດ; ແລະ
  - ໃນຈຳນວນຂອງສິນທິສັນຍາແຮງງານສາກົນ ກ່ຽວກັບການບັງຄັບແຮງງານເດັກ, ແຮງງານບັງຄັບທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດ.
- ເບິ່ງຕາມ ການສັງລວມສິນທິສັນຍາໃນເວບໄຊຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ <https://treaties.un.org/>

ແຜນວາດ 1 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງສາມອົງປະກອບທີ່ຕ້ອງນຳສະເໜີໃນສະຖານະການຂອງການຄ້າມະນຸດ(ຜູ້ໃຫ້ຍ). ໃນເມື່ອໜຶ່ງໃນສາມອົງປະກອບຈາກແຕ່ລະຖັນລຸ່ມນີ້ໄດ້ຖືກລວມເຂົ້າກັນ ແລະ ນຳໄປໃຊ້ກັບສະຖານະການຂອງຜູ້ໃຫ້ຍ, ຜູ້ໃຫ້ຍທີ່ຖືກພິຈາລະນາວ່າເປັນຜູ້ຖືກຄ້າມະນຸດ. ສຳລັບເດັກນ້ອຍທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ອົງປະກອບ (ວິທີການ) ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນ ໝວດ 1.3.3 ຂ້າງລຸ່ມນີ້

ແຜນວາດ 1 : ອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງຄວາມໝາຍທາງດ້ານກົດໝາຍສາກົນກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ

ອີງຕາມອະນຸສັນຍາ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຂູດຮີດເກີດຂຶ້ນກໍສາມາດຮ້ອງຟ້ອງຄະດີການຄ້າມະນຸດໄດ້. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການພິສູດຢູ່ສະເໝີ, ແຕ່ສິ່ງທີ່ຮຽກຮ້ອງແມ່ນທີ່ສາມາດຕັ້ງຂໍ້ກ່າວຫາແມ່ນເຈດຕະນາທີ່ຈະຂູດຮີດຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ.

1.3.2. ການຍິນຍອມ

ມາດຕາ 3(b) ຂອງອະນຸສັນຍາການຄ້າມະນຸດ ໄດ້ເນັ້ນໜັກວ່າ ການຍິນຍອມຂອງ (ຜູ້ໃຫ້ຍ)ທີ່ຖືກຄ້າມະນຸດ ດ້ວຍເຈດຕະນາຂູດຮີດ ແມ່ນບໍ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນກໍລະນີມີການຫຼອກລວງ, ການບັງຄັບ ຫຼື ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການອື່ນທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ.

ດັ່ງນັ້ນ, ເມື່ອອົງປະກອບຂອງອາຊະຍາກຳກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ ລວມທັງ ວິທີການ(ການບັງຄັບຂີ້ເຂັ້ມ, ການຫຼອກລວງ ແລະ ອື່ນໆ) ໄດ້ຖືກພິສູດ, ປ້ອງກັນ ຫຼື ການແນະນຳວ່າ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ “ “ໄດ້ຍິນຍອມ” ແມ່ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ຍ້ອນມີການອ້າງອີງວ່າ “ການຍິນຍອມ” ໄດ້ດ້ວຍວິທີການທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ, ໄດ້ມາໂດຍບໍ່ເຕັມຮູບແບບ ແລະ ບໍ່ມີອິດສະລະ, ໄດ້ຮັບມາພຽງບາງສ່ວນ ຫຼື ຖືກຖອນຄືນໃນພາຍຫຼັງ. ການຍິນຍອມຂອງຜູ້ຕົກເປັນຜູ້ຖືກເຄາະແມ່ນ ບໍ່ສາມາດປ້ອງກັນຜູ້ກະທຳຜິດຢູ່ໃນສານ. ໃນເວລາດຽວກັນ, ການຂາດການຍິນຍອມແມ່ນບໍ່ເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການພິສູດອາຊະຍາກຳກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ.

1.3.3. ການຄ້າເດັກ

ອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດ(ມາດຕາ 3(c)) ແມ່ນກຳນົດຄວາມໝາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ສຳລັບການຄ້າຂາຍເດັກ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ພິສູດ “ວິທີການ” ຂອງການຄ້າຂາຍນັ້ນ. ເມື່ອບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ (ເປັນເດັກນ້ອຍ) ສິ່ງທີ່ຈຳເປັນແມ່ນການພິສູດ(ການກະທຳ) ເຊັ່ນການຊອກຫາ, ການຂົນສົ່ງ, ຫຼືການຮັບເອົາເພື່ອ “ວັດຖຸປະສົງ” ຂອງການຂູດຮີດ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ຄວາມໝາຍໃນທາງກ້ວາງຂອງການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ

ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ປະກອບດ້ວຍ ບັນດາຂໍ້ກຳນົດເພື່ອປົກປ້ອງ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຈາກການດຳເນີນການຂູດຮີດດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບທີ່ກ້ວາງ. ໃນລະດັບຕ່ຳສຸດ ການຂູດຮີດລວມມີ ການຂູດຮີດດ້ວຍການເປັນໂສເພນີຂອງບຸກຄົນອື່ນ ແລະ ການຂູດຮີດທາງເພດ ແລະ ລວມທັງການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ການເປັນຂ້າທາດ, ຄວາມເປັນທາດ, ແລະ ການຕັດເອົາອະໄວຍະວະ. ບັນດາລັດສາມາດສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ດັດປັບກົດໝາຍຂອງພວກເຂົາໂດຍການເພີ່ມວັດຖຸປະສົງໃນການຂູດຮີດຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ກຳນົດຢູ່ໃນມາດຕາ 3 ຂອງອະນຸສັນຍາ, ຕາມຄວາມເໝາະສົມໃນຮູບແບບຂອງລັດຕົນ. ຕົວຢ່າງ ການຄ້າຂາຍເພື່ອບັງຄັບໃຫ້ຂໍ້ຫານ ແລະ ການຄ້າຂາຍເພື່ອເຄື່ອນໄຫວກິດຈະກຳທີ່ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ການກະທຳຜິດດ້ານດຽວເພື່ອການດຳເນີນການຂູດຮີດ

ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດບໍ່ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາລັດພາກລົດກຳນົດການກຳການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຂູດຮີດໃນ ແລະ ດ້ວຍຕົວມັນເອງເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາດ້ານດຽວ- ຕົວຢ່າງ: ການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ແລະ ການປະຕິບັດຄືຂ້າທາດ, ລວມທັງໜີ້ສິນໃນການເປັນທາດ(ຊຶ່ງເປັນລະບົບໂດຍທີ່ຄົນໄດ້ຖືກເກັບໄວ້ເປັນທາດຜ່ານການບັງຄັບປະຕິບັດສັນຍາໜີ້ສິນ ທີ່ບໍ່ເປັນທຳ).⁸ ການດຳເນີນຂະບວນການຂູດຮີດແມ່ນໄດ້ຖືກຫ້າມພາຍໃຕ້ລະບົບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນວ່າ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ, ສິນທິສັນຍາເພີ່ມເຕີມການເປັນຂ້າທາດ ແລະ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ອົງການຈັດຕັ້ງແຮງງານສາກົນ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການດຳເນີນການຂູດຮີດ ເຊັ່ນວ່າ ການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ການເປັນທາດ ແລະ ການປະຕິບັດຕໍ່ຄືຂ້າທາດແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະ ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ານດຽວ ສຳລັບການດຳເນີນການນີ້ແມ່ນໄດ້ສະໜອງໃຫ້ບັນດາລັດພາກລົດດ້ວຍເຄົ້າໂຄງຮ່າງກົດໝາຍທີ່ເຂັ້ມງວດ ເພື່ອດຳເນີນຄະດີທາງອາຍາຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ, ຕົວຢ່າງ: ອົງປະກອບບາງສ່ວນຂອງການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍໃນການພິສູດ(ຕົວຢ່າງ: ການເຄື່ອນຍ້າຍ ຫຼື ອົງປະກອບທີ່ອ່ານວຍຄວາມສະດວກ) ການດຳເນີນການທີ່ປາຍທາງສາມາດຖືກດຳເນີນຄະດີໂດຍນຳໃຊ້ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ ຫຼື ການເປັນຂ້າທາດແຍກອອກຕ່າງຫາກ.

ບັນດາລັດພາກລົດຈະຕ້ອງພິຈາລະນາສ້າງການກະທຳຜິດດ້ານດຽວເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຂູດຮີດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາໃນກົດໝາຍອາຍາ, ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງວິທີການທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍໄດ້ເຂົ້າມາສູ່ສະພາບແວດລ້ອມເຫຼົ່ານັ້ນ, ນອກຈາກນັ້ນ ຕໍ່ການກະທຳຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອ່ານວຍຄວາມສະດວກໃນການຄ້າມະນຸດ.

⁸ ມາດຕາ 1 ສິນທິສັນຍາເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບການລົບລ້າງການເປັນຂ້າທາດ, ການຄ້າຂາຍຂ້າທາດ, ສະຖາບັນ ແລະ ການປະຕິບັດຕໍ່ຄືກັບຂ້າທາດ ໃຫ້ຕົວຢ່າງຂອງ "ການປະຕິບັດຕໍ່ຄືການເປັນຂ້າທາດ" ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍສະພາບເປັນທາດ, ໜີ້ສິນຈາກການເປັນທາດ, ແຕ່ງດອງເປັນຄົນຮັບໃຊ້ ແລະ ການຂູດຮີດເດັກ ຂໍໃຫ້ເບິ່ງຕາມເວບໄຊ UN <https://treaties.un.org/>.

1.3.4. ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ

ມາດຕາ 5(2) ຂອງອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຂະຫຍາຍຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາໃກ້ກວມເອົາ:

- ຄວາມພະຍາຍາມກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ (ຂຶ້ນກັບລະບົບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງລັດ);
- ການມີສ່ວນຮ່ວມດ້ວຍສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດໃນການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ; ແລະ
- ການດຳເນີນການ ຫລືຊື່ນຳໃຫ້ຜູ້ອື່ນກະທຳຜິດໃນສະຖານດຽວກັນ.

ມາດຕາ 5(1)(ກ) ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີກຳນົດການມີສ່ວນຮ່ວມໃນກຸ່ມຄົນໃນການກະທຳຜິດ ກໍເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາເຊັ່ນດຽວກັນ. ຫຼາຍລັດອາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ຮຽກຮ້ອງນີ້ ໂດຍກຳນົດເອົາການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດກະທຳຜິດໃຫ້ເປັນການກະທຳຜິດ ຫຼື ໂດຍກຳນົດການມີສ່ວນຜົວພັນກັບກຸ່ມທີ່ກະທຳຜິດ ຫຼືການມີສ່ວນເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມໃຫ້ເປັນການກະທຳຜິດ.

ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນຜົວພັນກັບອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ອາດຫຼົບຊ່ອນຢູ່ພາຍໃຕ້ຮົ່ມເງົາຂອງນິຕິບຸກຄົນເຊັ່ນ ບໍລິສັດ, ສະມາຄົມ ຫຼື ມູນນິທິຊ່ວຍເຫຼືອ ຕ່າງໆ. ສະນັ້ນ ມາດຕາ 10 ຂອງ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ນິຕິບຸກຄົນ ທີ່ມີສ່ວນຜົວພັນໃນອາຊະຍາກຳທີ່ຮ້າຍແຮງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ກໍມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາເຊັ່ນດຽວກັນ ແລະ ບັນດາ ການກະທຳຜິດສະເພາະພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຖິງຂະບວນການໃນການຟອງເງິນ, ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ການຂັດຂວາງຄວາມຍຸຕິທຳ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍານີ້ ກໍບໍ່ໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ກຳນົດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ຂອງນິຕິບຸກຄົນ, ແຕ່ລັດພາຄີຕ້ອງກຳນົດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງນິຕິບຸກຄົນດ້ວຍຮູບການໃດໜຶ່ງ - ຕົວຢ່າງ, ພາຍໃຕ້ກົນໄກບໍລິຫານ ຫຼື ແພງ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ການປົກປ້ອງ ແລະ ການບໍລິໂຫດ ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດ

ການຄ້າມະນຸດທີ່ຖືວ່າເປັນການລະເມີດທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ສິດທິພື້ນຖານ ແລະອິດສາຫລະພາບຂອງມະນຸດ. ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດຈຳນວນຫຼາຍແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມບອບຊ້າທາງດ້ານຈິດໃຈ, ຮ່າງກາຍ ແລະ/ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ບັນດາລັດພາຄີບໍ່ຄວນລົງໂທດຜູ້ຖືກຄ້າມະນຸດສຳລັບກໍລະນີການກະທຳຜິດພາຍໃຕ້ການບັງຂັບ/ຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ເປັນຜົນຈາກການຕົກເປັນຜູ້ຖືກຄ້າ, ແຕ່ຄວນປະຕິບັດກັບພວກເຂົາຄືບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ມີການປົກປ້ອງ. ຕົວຢ່າງ ຜູ້ຖືກຄ້າແມ່ນຈະບໍ່ໄດ້ຖືກລົງໂທດໃນກໍລະນີຂອງການລັກລອບເຂົ້າເມືອງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ, ການເຮັດວຽກທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ຫຼື ການເຮັດວຽກໃນອຸດສະຫະກຳທາງເພດ ຖ້າຫາກວ່າການກະທຳນີ້ເປັນການກະທຳທີ່ຜິດກົດໝາຍສະເພາະຂອງປະເທດໃດໜຶ່ງ. ການພິຈາລະນາພິເສດຄວນຈະພິຈາລະນາຕໍ່ສະຖານະການສະເພາະກ່ຽວກັບການຄ້າຂາຍເດັກ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການໃນການປົກປ້ອງເປັນພິເສດ.

ລັດມີພັນທະໃນການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຖືກຄ້າ, ຊຶ່ງລວມທັງການປົກປ້ອງສິດທິມະນຸດທີ່ຖືກຮັບຮູ້ຈາກສາກົນ(ມາດຕາ 2, ອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດ). ມາດຕາ 6 ຂອງອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດກຳນົດວ່າ ປະກອບທີ່ສຳຄັນໃນການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການປົກປ້ອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ບັນດາລັດພາຄີຕ້ອງພິຈາລະນາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ເປັນຕົ້ນ ທາງດ້ານຈິດໃຈ, ຮ່າງກາຍ ແລະ ການກັບຄືນມາສູ່ສິ່ງຄົມຂອງພວກເຂົາ. ລະບົບກົດໝາຍພາຍໃນປະເທດຈະຕ້ອງມີມາດຕະການທີ່ສະໜອງຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ບຸກຄົນທີ່ຖືກຄ້າໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນຕໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບ.

ມາດຕາ 14 ອະນຸສັນຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ບໍ່ມີຫຍັງໃນອະນຸສັນຍາຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດທິ, ພັນທະ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບັນດາລັດພາຄີ ແລະ ຂອງບຸກຄົນບົນພື້ນຖານກົດໝາຍສາກົນ, ລວມທັງກົດໝາຍສາກົນດ້ານມະນຸດຊະທຳ ແລະ ກົດໝາຍສາກົນດ້ານສິດທິມະນຸດ ແລະ, ໂດຍສະເພາະບ່ອນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ສົນທິສັນຍາຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງສະຖານະພາບຂອງການລີ້ໄພ(ອົບພະຍົບ) ແລະ ຫຼັກການຂອງຄວາມບໍ່ຍຸຕິທຳ.

ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ຕໍ່ກັບທຸກຄົນ ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຄື່ອນໄຫວການຄ້າມະນຸດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ກັບຂະບວນການຄ້າມະນຸດ ທີ່ມີຄວາມ ສະຫຼັບຊັບຊ້ອນ ທີ່ດຳເນີນໂດຍຜ່ານເຄື່ອນຍ້າຍຂອງຫຼາຍ ຄົນທີ່ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບສະເພາະຂອງຕົນ ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍຈະຢູ່ໃນຂອບເຂດສິດອຳນາດສານທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາຕໍ່ທຸກຄົນ ຍັງຮັບປະກັນວ່າຄວາມພະຍາຍາມໃນການຄ້າມະນຸດ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະບໍ່ສຳເລັດກໍຕາມ ກໍຍັງຈະຖືກຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີອາຍາໄດ້. ຕົວຢ່າງ, ປະເທດໜຶ່ງ ອາດພະຍາຍາມ ຮ້ອງຟ້ອງໃນສະຖານພະຍາຍາມກະທຳຜິດ, ຈັດຕັ້ງ/ຊີ້ນຳ, ແລະ ສົມຮູ້ຄວາມຄິດ ພາຍໃຕ້ບົດບັນຍັດຂອງກົດໝາຍຕ່າງການຄ້າມະນຸດສະເພາະ ຫຼື ໂດຍການກຳນົດໄວ້ໃນປະມວນກົດໝາຍອາຍາ, ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປຂອງຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງອາຍາ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບທຸກການກະທຳຜິດໃນປະເທດນັ້ນ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ການປົກປ້ອງພະຍານໃນຄະດີການຄ້າມະນຸດ

ພາຍໃຕ້ມາດຕາ 24 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ແຕ່ລະລັດກຳນົດມາດຕະການຕ່າງໆ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບວິທີການທີ່ສະໜອງການປົກປ້ອງຢ່າງມີປະສິດທິຜົນຈາກຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ອາດຖືກຕອບໂຕ້ ຫຼື ການຂົ່ມຂູ່ພະຍານໃນຂະບວນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ຈະໃຫ້ການກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດ ທີ່ ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາ, ແລະ ຕາມທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ປົກປ້ອງຍາດພົ້ນອອກຂອງພວກກ່ຽວ ແລະ ຜູ້ອື່ນທີ່ໄກ້ຊິດກັບເຂົາເຈົ້າ (ຈະອະທິບາຍຕື່ມອີກໃນພາກນີ້).

1.4. ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັບລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ

ການຄ້າມະນຸດແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ຕາມທີ່ລະບຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງທີ 1 ຂ້າງລຸ່ມ. ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຄວາມໝາຍຂອງ (ການຄ້າມະນຸດ) ແລະ (ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ) ແມ່ນມີຄວາມເຂົ້າໃຈເປັນຢ່າງດີ ແລະ ຖືກກຳນົດໄວ້ໃນນິຕິກຳແຫ່ງຊາດ.

ຕາຕະລາງ 1: ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັບລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ

	ການຄ້າມະນຸດ	ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ
ຈຸດປະສົງຂອງອາຊະຍາກຳ	ວັດຖຸປະສົງການຄ້າມະນຸດແມ່ນການຂຸດຮິດສະເໝີການຂຸດຮິດສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນຕະຫລອດລະຍະເວລາໂດຍບໍ່ມີວັນສິ້ນສຸດ	ຈຸດປະສົງຂອງການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທາງການເງິນ ຫຼື ຮູບການອື່ນ ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ເຂົ້າປະເທດຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ຫຼື ອາໄສຢູ່ໃນປະເທດອື່ນຢ່າງຜິດກົດໝາຍ.
ການຍືນຍອມ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ຕົກເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ	ການເຫັນດີຂອງຜູ້ຖືກຄ້າມະນຸດ ແມ່ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບອາຊະຍາກຳ, ຍ້ອນວ່າຖືກບັງຄັບ, ຫຼອກລວງ ຫຼື ຂົ່ມຂູ່ຈາກຜູ້ຄ້າມະນຸດ.	ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຜູ້ຖືກລັກລອບເຫັນດີໃຫ້ຖືກລັກລອບ. ⁹ ຊຶ່ງນີ້ເປັນເຫດຜົນໃຫ້ບໍ່ຖືວ່າເຂົາເຈົ້າ ເປັນ “ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການລັກລອບ...” ແຕ່ເຂົາເຈົ້າກາຍເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກອາຊະຍາກຳອື່ນໃນວົງຈອນຂອງການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ. ຕົວຢ່າງ, ອາດມີການນຳໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງກັບຜູ້ຖືກລັກລອບ, ຫຼື ຊີວິດຂອງຜູ້ຖືກລັກລອບອາດຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ຢູ່ໃນມືຜູ້ລັກລອບ. ¹⁰
ລັກຊະນະຂ້າມຊາດ	ທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ທັງຂ້າມຊາຍແດນ.	ຂ້າມຊາຍແດນ.
ແຫລ່ງທີ່ມາຂອງຜົນປະໂຫຍດ	ໂດຍຜ່ານການຂຸດຮິດຜູ້ທີ່ຖືກຄ້າມະນຸດ	ໂດຍຜ່ານຜົນປະໂຫຍດທາງການເງິນ ຫຼື ວັດຖຸສິ່ງຂອງ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ເຂົ້າ ຫຼື ອາໄສຢູ່ປະເທດອື່ນຢ່າງຜິດກົດໝາຍ.

ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ, ອາດຈະມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຈຳແນກຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ. ຕົວຢ່າງ, ຜູ້ຖືກຄ້າມະນຸດອາດຈະກາຍເປັນຜູ້ຖືກລັກລອບ ໃນລະຫວ່າງການເດີນທາງຈາກຈຸດໜຶ່ງໄປຫາຈຸດໜຶ່ງ. ລາວອາດຕິດຕໍ່ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ຫຼື ກຸ່ມໃດໜຶ່ງ ໃຫ້ຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າປະເທດໜຶ່ງຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ແລະ ຈ່າຍເງິນເພື່ອສິ່ງນັ້ນເປັນການຕອບແທນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜູ້ຖືກລັກລອບອາດຖືກເຮັດໃຫ້ກາຍເປັນໜີ້ (ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ການບັງຄັບນາບູຮູ້, ຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ຫຼອກລວງ) ຢ່າງໜັກໜ່ວງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍ “ຄ່າສິ້ນເປື້ອງ” (ດ້ວຍເງິນ ຫຼື ຮູບການອື່ນ) ໃຫ້ແກ່ນາຍໜ້າ ຫຼື ຜູ້ລັກລອບ, ຫຼື ກາຍເປັນທາດຖືກບັງຄັບໃຫ້ອອກແຮງງານ ຍ້ອນວ່າ ສະຖານະພາບຂອງຕົນທີ່ຜິດກົດໝາຍໃນປະເທດທີ່ເປັນຈຸດໝາຍປາຍທາງ. ສະນັ້ນ, ຜູ້ຖືກລັກລອບສາມາດກາຍເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດກໍໄດ້.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ການແຍກການກະທຳຜິດລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ

ມັນມີຄວາມຈຳເປັນສຳລັບປະເທດຕ່າງໆ ທີ່ຈະມີການແຍກການກະທຳຜິດລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ. ນີ້ເປັນເລື່ອງທີ່ສຳຄັນຍ້ອນວ່າ ສອງການກະທຳຜິດນີ້ມີອົງປະກອບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ຊຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ນຳມາພິຈາລະນາເມື່ອມີການສືບສວນ-ສອບສວນອາຊະຍາກຳ, ການລະບຸຕົວຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການຄ້າມະນຸດ ຫຼື ຈາກການລະເມີດສິດທິມະນຸດຮູບການອື່ນ, ແລະ ເມື່ອເວລາທີ່ຮ້ອງຟ້ອງຄະດີອາຍາຜູ້ກະທຳຜິດ. ການແຍກການກະທຳຜິດມີຄວາມສຳຄັນສະເພາະ ເມື່ອເວລາທີ່ພົວພັນເຖິງການຮ່ວມມືສາກົນ (ການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ການສົ່ງຮ້າຍຂ້າມແດນ) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນດາປະເທດຕ່າງໆ ໄດ້ຊອກຫາຫຼັກຖານ ຫຼື ຜູ້ຖືກສົງໄສ/ຜູ້ກະທຳຜິດ ທີ່ພົວພັນເຖິງການກະທຳຜິດສະເພາະດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າອາດຢູ່ປະເທດອື່ນ

1.5. ອຳນາດສານ-ລວມທັງສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ

ມາດຕາ 15 ຂອງສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງກຳນົດຂອບເຂດສິດອຳນາດ (ຫຼື ສິດອຳນາດທາງກົດໝາຍ) ທີ່ລັດສາມາດກຳນົດ

ຂຶ້ນຕໍ່ກັບອາຊະຍາກຳ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອະນຸສັນຍາຕາມການຄ້າມະນຸດ. ພາຍໃຕ້ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ມັນເປັນການບັງຄັບໃຫ້ທຸກລັດພາຄີນຳໃຊ້ສິດອຳນາດຂອງຕົນຕໍ່ການກະທຳຜິດທີ່ສອດຄ່ອງກັບອະນຸສັນຍາຕາມການຄ້າມະນຸດ. ຫຼັກການສິດອຳນາດກຳນົດວ່າ ລັດພາຄີສາມາດສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດກົດໝາຍຕໍ່ການກະທຳທີ່ເປັນຄວາມຜິດທາງອາຍາ ທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ. ສິດອຳນາດຍັງກວມໄປເຖິງເຮືອກຳປັ່ນທີ່ຕິດທຸງຊາດຂອງລັດໜຶ່ງ ຫຼື ຍົນທີ່ຈົດທະບຽນພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງລັດໃດໜຶ່ງ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສິດອຳນາດພາຍໃນດິນແດນຂອງຕົນຍັງບໍ່ພຽງພໍ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລັດພາຄີໄດ້ຕໍ່ຕ້ານການຄ້າມະນຸດໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ລັດພາຄີ ຄວນພິຈາລະນາຮັບປະກັນວ່າເຂົາເຈົ້າມີສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນຂອງຕົນ ຕໍ່ກັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດດັ່ງກ່າວ. ນີ້ແມ່ນການນຳໃຊ້ສິດອຳນາດຂອງຕົນນອກດິນແດນຂອງລັດ. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ, ບັນດາກຸ່ມອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ ສາມາດລົບຫຼີກຊ່ອງຫວ່າງກົດໝາຍຂອງລັດຕ່າງໆ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄດ້ ແລະ ສາມາດຫຼົບໜີຈາກການຖືກຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີໄດ້.

⁹ ເຖິງແມ່ນວ່າຜູ້ຊ່ຽວຊານ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດງານເຫັນວ່າ “ການຍືນຍອມ” ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ມັນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ວ່າ ອະນຸສັນຍາກ່ຽວກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ໃນຄຳນິຍາມແມ່ນບໍ່ໄດ້ກຳນົດກ່ຽວກັບການຍືນຍອມ. ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດແມ່ນເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຂ້າມຊາຍແດນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ການຍ້າຍພູມລຳເນົາໄປປະເທດອື່ນໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນການຫາເງິນ ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດອື່ນ.

¹⁰ UNODC ຮູບແບບກົດໝາຍຕາມການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ປີ 2010, ຂໍໃຫ້ເບິ່ງໄດ້ທີ່ http://www.unodc.org/documents/human-traffick/Model_Law_Smuggling_of_Migrants_10-52715_Ebook.pdf

ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດຂອງກົດໝາຍ ທີ່ຕ້ານອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດ, ບັນດາລັດອາດກຳນົດສິດອຳນາດນອກດິນແດນຂຶ້ນເມື່ອມີການກະທຳຜິດໜຶ່ງ:

- ທີ່ແຕ່ຕ້ອງພິນລະເມືອງຂອງລັດນັ້ນ-ມາດຕາ 15(2)(ກ);
- ໂດຍພິນລະເມືອງຂອງລັດນັ້ນ ຫຼື ໂດຍບຸກຄົນອື່ນ ທີ່ເປັນຄົນບໍ່ມີສັນຊາດ ອາໄສຢູ່ໃນລັດນັ້ນ- ມາດຕາ 15(2)(ຂ); ຫຼື
- ນອກດິນແດນຂອງລັດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນອາຊະຍາກຳຮ້າຍແຮງ ພາຍໃນດິນແດນຂອງລັດນັ້ນ- ມາດຕາ 15(2)(ຄ).

ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ (ມາດຕາ 15), ລັດປະຕິເສດການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນ (ການມອບຕົວບຸກຄົນນັ້ນໃຫ້) ໃຫ້ປະເທດອື່ນ ເພື່ອໄປດຳເນີນຄະດີ ຍ້ອນວ່າຜູ້ກະທຳຜິດນັ້ນເປັນພິນລະເມືອງຂອງຕົນເອງ ແຕ່ລັດຕ້ອງໄດ້ກຳນົດສິດອຳນາດ ຖ້າວ່າຜູ້ກະທຳຜິດ ເປັນພິນລະເມືອງຂອງຕົນ ແລະ ມີໜ້າຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ ລັດນັ້ນຈະດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ກ່ຽວ. ນີ້ແມ່ນຜົນທະຂອງລັດ ໃນການກຳນົດສິດອຳນາດໃນການດຳເນີນຄະດີຕໍ່ຜູ້ກະທຳຜິດ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບວ່າ ການກະທຳຜິດນັ້ນໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ບ່ອນໃດ.

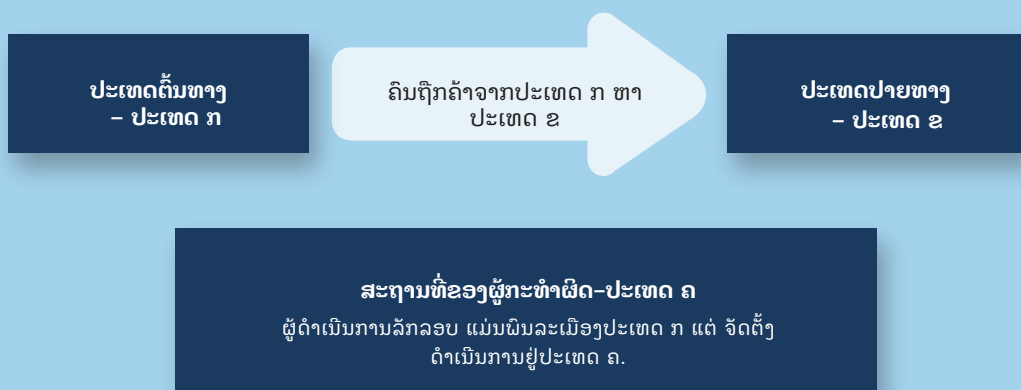
ສິນທິສັນຍາ ຍັງກຳນົດວ່າ ລັດພາຄືອາດກຳນົດສິດອຳນາດຕໍ່ກັບການກະທຳຜິດທີ່ ເກີດຂຶ້ນໃນດິນແດນຂອງຕົນ ແລະ ລັດສາມາດປະຕິເສດການສົ່ງຜູ້ກະທຳຜິດ ດ້ວຍເຫດຜົນອື່ນກໍໄດ້ (ທີ່ບໍ່ແມ່ນເຫດຜົນຍ້ອນວ່າຜູ້ກະທຳຜິດເປັນພິນລະເມືອງຂອງຕົນ).

ບົດບັນຍັດກ່ຽວກັບສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ ຊຸກຍູ້ (ແຕ່ບໍ່ແມ່ນບັງຄັບ) ໃຫ້ລັດໄດ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການໃດໜຶ່ງ ຕໍ່ກັບພິນລະເມືອງຂອງຕົນ ທີ່ໄດ້ກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ຢູ່ປະເທດອື່ນ. ບົດບັນຍັດເຫຼົ່ານີ້ຍັງອະນຸຍາດໃຫ້ລັດໃດໜຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ສິດອຳນາດຂອງຕົນ ຕໍ່ກັບບຸກຄົນທີ່ດຳເນີນການ-ກະທຳຜິດຢູ່ນອກດິນແດນຂອງຕົນນຳອີກ ເຊັ່ນຜູ້ທີ່ຄ້າມະນຸດໃນດິນແດນຂອງຕົນ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນໃນກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບການຄ້າມະນຸດ

ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າກົດໝາຍດ້ານການຄ້າມະນຸດ ກຳນົດສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ. ນີ້ແມ່ນໝາກຫຼົວໃຈສຳຄັນຍ້ອນວ່າ ຜູ້ຈັດຕັ້ງດຳເນີນການຄ້າມະນຸດ ແມ່ນຢູ່ໃນຫຼາຍປະເທດ-ຊຶ່ງແມ່ນປະເທດຕົ້ນທາງ, ປະເທດທາງຜ່ານ, ປະເທດປາຍທາງ ຫຼື ປະເທດອື່ນ. ຄວາມຈຳເປັນສຳລັບການກຳນົດສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນອະທິບາຍໃນແຜນວາດ

ຮູບພາບທີ່ 2 ຄວາມຈຳເປັນສຳລັບນອກຂອບເຂດດິນແດນ

ຖ້າຫາກ ກົດໝາຍດ້ານການຄ້າມະນຸດ ກ ສາມາດນຳໃຊ້ນອກດິນແດນໄດ້, ປະເທດ ກ
ຈະສາມາດນຳໃຊ້ກົດໝາຍ ຕໍ່ກັບຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ຢູ່ ປະເທດ ຄ ໄດ້.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ເຮັດໃຫ້ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ພາຍໃນປະເທດ ແລະລະຫວ່າງປະເທດເປັນການ ກະທຳຜິດທາງອາຍາ

ການຄ້າມະນຸດສາມາດເກີດຂຶ້ນຂ້າມຊາຍແດນລະຫວ່າງປະເທດ ຫຼື ພາຍໃນຊາຍແດນຂອງປະເທດ. ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ, ບັນດາລັດພາຄີຈະຕ້ອງ:

- ຮັບຮອງເອົາການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດອັນດຽວ ຊຶ່ງລວມທັງການຄ້າມະນຸດຂ້າມຊາຍແດນລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ການຄ້າມະນຸດພາຍໃນປະເທດ ໂດຍຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການກະທຳຜິດຈະບໍ່ລວມເຖິງການທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຖືກຄ້າຂ້າມຊາຍແດນ; ຫຼື
- ຮັບຮອງເອົາການກະທຳຜິດທີ່ແຍກອອກຕ່າງຫາກ, ອັນໜຶ່ງແມ່ນລວມທັງການຄ້າມະນຸດຂ້າມຊາຍແດນລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ອີກອັນອີກໜຶ່ງແມ່ນລວມເອົາການຄ້າມະນຸດພາຍໃນປະເທດ.

1.6. ວ່າດ້ວຍໂທດ

ການຄ້າມະນຸດສາມາດເກີດຂຶ້ນຕໍ່ຄົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນຊີວິດ-ໄພຄຸກຄາມທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມຊະທຳ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຕ້ານການຄ້າມະນຸດມີປະສິດທິພາບ ບັນດາລັດພາຄີຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການລົງໂທດມີສັດສ່ວນທີ່ເໝາະສົມກັບຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງການກະທຳຜິດ, ດັ່ງທີ່ກຳນົດໃນມາດຕາ 11 ຂອງສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ຕົວຢ່າງ ບາງລັດໄດ້ກຳນົດໂທດຕັດອິດສາຫລະພາບສູງສຸດຕໍ່ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ 12 ປີ, ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດມີຄວາມຮ້າຍແຮງ ແລະສະຫລັບສັບຊ້ອນຜູ້ກະທຳຜິດຈະຕ້ອງຖືກລົງໂທດຕັດອິດສາຫລະພາບສູງສຸດ 20 ປີ ແລະ ໃນການຄ້າເດັກນ້ອຍຜູ້ກະທຳຜິດຈະຕ້ອງຖືກລົງໂທດຕັດອິດສາຫລະພາບສູງສຸດ 25 ປີ.

ເຖິງວ່າອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດບໍ່ໄດ້ຮຽກຮ້ອງສະເພາະສະຖານະການທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະສະຫລັບສັບຊ້ອນ, ນີ້ແມ່ນທາງເລືອກສໍາລັບບັນດາລັດພາຄີເພື່ອພິຈາລະນາໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງພວກເຂົາ. ໃນສະພາບການທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະສະຫລັບສັບຊ້ອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ຈະຕ້ອງເພີ່ມໂທດໃຫ້ສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ແລະ ຄວນຈະປະກອບດ້ວຍ:

- ບ່ອນທີ່ການກະທຳຜິດມີຄວາມສ່ຽງ, ຫຼື ເປັນຜົນໃຫ້ມີການບາດເຈັບທີ່ຮ້າຍແຮງ ຫຼື ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເສຍຊີວິດ, ລວມທັງການຂ້າໂດດຕາຍ;
- ບ່ອນທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ໂດຍສະເພາະຜູ້ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ-ຕົວຢ່າງ, ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍເປັນເດັກນ້ອຍ ຫຼື ຄົນພິການ;
- ບ່ອນທີ່ຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຕົກຢູ່ໃນໄພຄຸກຄາມທາງດ້ານຊີວິດ ການເຈັບເປັນ ເຊັ່ນ ເປັນພະຍາດ HIV/AIDS;
- ບ່ອນທີ່ການກະທຳຜິດໄດ້ກ່ຽວຂ້ອງກັບຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍຫຼາຍຄົນ; ຫຼື
- ບ່ອນທີ່ອາຊະຍາກຳເກີດຂຶ້ນແມ່ນເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງກຸ່ມກໍາອາດຊະຍາກຳ.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ມາດຕະຖານຕໍ່າສຸດໃນອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດ ສາມາດສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໄດ້

ອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດກຳນົດມາດຕະຖານຕໍ່າສຸດ ຊຶ່ງບັນດາລັດພາຄີຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ບັນດາປະເທດສາມາດສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ບັນດາມາດຕະຖານຕໍ່າສຸດ ເຫຼົ່ານີ້ ໃຫ້ສາມາດຍົກສູງຄວາມສາມາດເພື່ອສະກັດກັ້ນ ແລະ ຕໍ່ສູ້ກັບການຄ້າມະນຸດ. ຕົວຢ່າງລວມທັງ:

- ຫຼຸດຜ່ອນວິທີການສໍາລັບອົງປະກອບທາງດ້ານຈິດໃຈໃນການກະທຳຜິດໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ - ຮຽກຮ້ອງວ່າຜູ້ກະທຳຜິດຕ້ອງການພຽງແຕ່ “ການໂຕຕອງ” ວ່າບຸກຄົນຈະຕ້ອງຖືກຂູດຮີດ ຫຼາຍກວ່າທີ່ຈະຮຽກຮ້ອງວ່າຜູ້ກະທຳຜິດໄດ້ພິສູດວ່າ “ມີຄວາມຕັ້ງໃຈ” ເພື່ອການຂູດຮີດ; ແລະ
- ນໍາໃຊ້ການລົງໂທດທີ່ສູງຂຶ້ນສໍາລັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານະການທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະສະຫລັບສັບຊ້ອນນັ້ນ.

ພາກ 2

ພັນທະເພີ່ມເຕີມທີ່ສໍາຄັນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ

2.1. ວິທີການທີ່ປະສົມປະສານທີ່ເກີດຜົນໃນເຮັດໃຫ້ການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ

ຫຼາຍລັດພາຄີເຫັນວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈຳເປັນຕ້ອງນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ປະສົມປະສານທີ່ເກີດຜົນໃນການເຮັດໃຫ້ການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ແລະ ສະນັ້ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າມັນຈະສາມາດທັບມ້າງ, ຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີ, ລົງໂທດ ແລະ ສະກັດກັ້ນກຸ່ມອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ທີ່ດຳເນີນການຄ້າມະນຸດ. ວິທີການທີ່ປະສົມປະສານເພື່ອພັດທະນາກົດໝາຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອກຳນົດ ການຄ້າມະນຸດ ມີປະສິດທິຜົນ ລວມມີ ບັນດາອົງປະກອບດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ລັດຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າມະນຸດ ເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 5 ຂອງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ;
- ລັດຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດອົງການດຳເນີນຄະດີອາຍາກ່ຽວກັບບັນດາຄະດີເຫຼົ່ານີ້ສະເພາະ ໂດຍຖືເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຟອກເງິນທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ກົດໝາຍຮີບຊັບສິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການກໍ່ອາຊະຍາກຳ-ລວມທັງການຄ້າມະນຸດ-ທີ່ໄດ້ຜັນປະໂຫຼດມາຈາກການກະທຳຜິດເຫຼົ່ານີ້;
- ລັດພາຄີ ຈຳເປັນຕ້ອງມີກົນໄກການຮ່ວມມືສາກົນທີ່ເຂັ້ມແຂງ- ລວມທັງກົດໝາຍ ແລະ ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້ານແດນ
- ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງກົດໝາຍ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ-ນອກຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນການເກັບກຳຫຼັກຖານທີ່ພຽງພໍສໍາເລັບການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ; ແລະ
- ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ (ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ແລະ ອຸດສາຫະກຳ) ຈຳເປັນຕ້ອງຮ່ວມມືກັນໃນລະດັບພາຍໃນປະເທດ ແລະ ສາກົນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ.

ມັນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງພິຈາລະນາ ພັນທະເພີ່ມເຕີມພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຍ້ອນວ່າເພື່ອກາຍເປັນພາຄີຂອງອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ, ລັດຈະຕ້ອງໄດ້ກາຍເປັນພາຄີຂອງສິນທິສັນຍາອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຕ້ອງມີກອບກົດໝາຍທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທັງສິນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາດັ່ງກ່າວ.

2.2. “ຕິດຕາມເງິນ”-ແມ່ນຍຸດທະສາດໃນການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ

ຕາມທີ່ເນັ້ນໜັກໃນສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ຄວາມຕ້ອງການຕົ້ນຕໍຂອງກຸ່ມອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງແມ່ນການໄດ້ຜັນປະໂຫຼດທາງການເງິນ ຫຼື ຮູບການອື່ນໆ ໃນທາງກົງຫຼືທາງອ້ອມ. ສະນັ້ນ, ມັນຈຶ່ງສໍາຄັນຫຼາຍທີ່ອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍທີ່ມີສິດອໍານາດ ມີຄວາມສາມາດໃນການທັບມ້າງຜົນປະໂຫຼດ ຫຼື ລາຍໄດ້ຂອງກຸ່ມອາຊະຍາກອນທີ່ມີການຈັດຕັ້ງດັ່ງກ່າວ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ຜົນປະໂຫຼດ ຫຼື ແຫຼ່ງທຶນຂອງກຸ່ມອາຊະຍາກອນທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງຈູງໃຈໃນການດຳເນີນການຄ້າມະນຸດ. ໝາຍຄວາມວ່າ, ອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍ ຕ້ອງສາມາດ “ຕິດຕາມເງິນ” ຂອງຜູ້ດຳເນີນການຄ້າມະນຸດ. ສິ່ງນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີຕໍ່ “ໂຕການໃຫຍ່” ຂອງຂະບວນການອາຊະຍາກຳ ທີ່ເປັນຜູ້ຄວບຄຸມບັນດາຜົນປະໂຫຼດ ຫຼື ເງິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການຄ້າມະນຸດ ຫຼາຍກວ່າຈະເປັນຜູ້ປະຕິບັດຕົວຈິງ.

2.2.1. ການກະທຳຜິດໃນສະຖານຟອກເງິນ ແລະ ມາດຕະການອື່ນໆ

ການຟອກເງິນກ່ຽວຂ້ອງກັບການເຊື່ອງຈໍາ, ຕົ້ນກຳເນີດ, ຫຼື ຈຸດໝາຍປາຍທາງ, ຫຼື ການຄອບຄອງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ ເງິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການເຄື່ອນໄຫວຜິດກົດໝາຍ. ເວົ້າອີກຄວາມໜຶ່ງວ່າ, ການຟອກເງິນແມ່ນການຈັດການກັບເງິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດກົດໝາຍ. ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ກຳນົດການຈັດຕັ້ງ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດພາຄີ ກຳນົດຂະບວນການຈັດການກັບເງິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດກົດໝາຍເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 6(1)(ກ) ແລະ (ຂ). ເງື່ອນໄຂຕົ້ນຕໍແມ່ນການກຳນົດໂທດອາຍາຕໍ່ການປ່ຽນເງິນທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດ ຫຼື ການໂອນ, ການເຊື່ອງຈໍາ ຫຼື ປົດບັງທີ່ມາທີ່ແທ້ຈິງ ແລະ ການໄດ້ມາ, ການຄອບຄອງ, ຫຼື ການນຳໃຊ້ຊັບສິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຊຶ່ງຮູ້ດີວ່າຊັບສິນນັ້ນໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ. ເພື່ອເປັນການເພີ່ມເຕີມໃສ່ ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ, ຍັງມີເຄື່ອງມືສາກົນຢູ່ຫຼາຍ ຢ່າງ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ ບັນດາລັດພາຄີກຳນົດການຟອກເງິນເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ແລະ ມາດຕະການໃນການສະກັດກັ້ນການຟອກເງິນ.¹¹

ສິນທິສັນຍາດ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຍັງກຳນົດພັນທະຕົ້ນອີກໃຫ້ລັດພາຄີຕ້ອງກຳນົດການມີສ່ວນຮ່ວມ ຫຼື ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມການກະທຳຜິດ, ຄວາມພະຍາຍາມກະທຳຜິດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ການຍຸແຍ່, ການຊຸກຍູ້ ແລະ ການໃຫ້ການປົກປ້ອງ ໃນກະທຳຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຟອກເງິນ ລ້ວນແຕ່ໄດ້ຮັບໂທດອາຍາ.

ການກະທຳຜິດ ທີ່ກ່າວມານີ້ນຳໃຊ້ກັບທຸກການກະທຳຜິດທາງອາຍາທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຟອກເງິນ – ຊຶ່ງເອີ້ນວ່າ “ການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ.”¹² ດ້ວຍເຫດນີ້, ການລັກລອບເອົາຄືນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ຄວນນອນໃນການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ ໃນກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍການຕ້ານການຟອກເງິນຂອງລັດພາຄີ. ການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ (ຕົວຢ່າງການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ) ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເກີດຂຶ້ນພາຍໃນດິນແດນຂອງລັດໜຶ່ງ ເພື່ອວ່າລັດນັ້ນສາມາດຮ້ອງຟັງດຳເນີນຄະດີອາຍາໃນສະຖານຟອກເງິນໄດ້.

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ຮັບປະກັນວ່າການຟອກເງິນ ແລະ ການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ ສາມາດຖືກຮ້ອງຟັງດຳເນີນຄະດີ ແຍກຈາກກັນຕ່າງຫາກ

ການກຳນົດເງື່ອນໄຂວ່າຕ້ອງຕັດສິນລົງໂທດການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍກ່ອນ (ຕົວຢ່າງ ການຄ້າມະນຸດ) ອາດສະກັດກັດ ການຕັດສິນການຟອກເງິນໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດຕັດສິນການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍໄດ້ (ຕົວຢ່າງ ຜູ້ຖືກສົງໄສໄດ້ໝົອອກ ຈາກສິດອຳນາດສານຂອງລັດໜຶ່ງ ຫຼື ການກະທຳຜິດເດັດຖານໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນສິດອຳນາດສານຂອງລັດອື່ນ) ແຕ່ ວ່າມີຫຼັກຖານທີ່ຈະແຈ້ງສຳລັບການຕັດສິນຄະດີໃນສະຖານການຟອກເງິນ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ປົກປ້ອງກົດໝາຍ ມີສິດອຳນາດໃນການຕິດຕາມເປົ້າໝາຍການຟອກເງິນແຍກຕ່າງຫາກຈາກການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ (ເຊັ່ນການຄ້າມະນຸດ)

ສິນທິສັນຍາດ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຍັງກຳນົດມາດຕະການເພີ່ມເຕີມໃຫ້ລັດພາຄີ (ທັງເປັນການບັງຄັບ ແລະ ບໍ່ເປັນການບັງຄັບ) ໄດ້ນຳໃຊ້ແນໃສ່ສະກັດກັ້ນການຟອກເງິນ, ລວມທັງການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ສະຖາບັນການເງິນເພື່ອສະກັດກັ້ນແຫຼ່ງທຶນຈາກອາຊະຍາກຳ ໂຫຼ ເຂົ້າສູ່ລະດັບການເງິນ ແລະ ກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມ ຊັບສິນທີ່ຜິດກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 7 ຂອງສິນທິສັນຍາກຳນົດ ໃຫ້:

- ສ້າງລະບອບລະບຽບ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາທະນາຄານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນທີ່ບໍ່ແມ່ນທະນາຄານ;
- ສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານລະຫວ່າງອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍ ແລະ ຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ພິຈາລະນາສ້າງຄວາມສາມາດໃນການກວດສອບ ແລະ ຕິດຕາມການເໝີງຕົງຂອງເງິນສົດທີ່ໄຫຼວຽນຕາມຊາຍແດນ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ເຮັດໄດ້, ນຳໃຊ້ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຟອກເງິນ; ແລະ
- ສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືສາກົນ ລະຫວ່າງອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຄຸ້ມຄອງວຽກງານການເງິນ.

¹¹ ສິນທິສັນຍາຈຳນວນໜຶ່ງ, ສິນທິສັນຍາ ຂອງອົງການສປຊວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າຢາເສບຕິດ ແລະ ສານອອກລິດຕໍ່ຈິດປະສາດ (the United Nations Convention against Illicit Traffic of Narcotic Drugs and Psychotropic Substances), ສິນທິສັນຍາຂອງອົງການສປຊວ່າດ້ວຍການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ (United Nations Convention against Corruption), ແລະ ສິນທິສັນຍາດ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງທີ່ເວົ້າຂ້າງເທິງນີ້ ໄດ້ກຳນົດພັນທະໃຫ້ລັດພາຄີໄດ້ກຳນົດການຟອກເງິນເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ແລະ ສະກັດກັ້ນການຟອກເງິນ. ນອກຈາກນີ້ຄຳແນະນຳ 40 ຂໍ້ຂອງ FATF ຍັງໄດ້ກຳນົດມາດຕະຖານຮອບດ້ານ ສຳລັບລັດພາຄີ ເພື່ອນຳໃຊ້ ໃນການເຮັດໃຫ້ລະບອບການຕ້ານການຟອກເງິນເຂັ້ມແຂງ. ບັນດາສິນທິສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ສາມາດດາວໂລດໄດ້ຈາກ <https://treaties.un.org/>.

¹² ອາຊະຍາກອນສ້າງຜົນກຳໄລມະຫາສານຈາກອາຊະຍາກຳທີ່ຮ້າຍແຮງ ແລະ ມີການຈັດຕັ້ງ, ເຊັ່ນການຄ້າມະນຸດ, ການລັກລອບເອົາຄືນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ, ການຄ້າຢາເສບຕິດ, ການຄ້າອາວຸດເສິກ, ການກໍ່ການຮ້າຍ, ການຫຼົບຫຼີກການເສຍພາສີ. ບັນດາການກະທຳຜິດເຫຼົ່ານີ້ເອີ້ນວ່າ ການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ (predicate offences) ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຟອກເງິນ.

2.2.2. ການຮັບຊັບຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ

ການຮັບຊັບຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຍັງເອີ້ນວ່າການຮັບຊັບສິນ, ການກອບກູ້ຊັບສິນ ຫຼື ມາດຕະການຕໍ່ອາຊະຍາກຳ. ນອກຈາກການສ້າງລະບອບຕ້ານການຟອກເງິນທີ່ເຂັ້ມແຂງແລ້ວ, ບັນດາລັດຄວນມີອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ລະບຸ, ກວດກາ, ຕິດຕາ ແລະ ຮັບຊັບພາຍໃຕ້ສິດອຳນາດຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບຊັບສຸດທ້າຍທີ່ຍັງມີຢູ່.¹¹ ສິ່ງນີ້ສາມາດປະສົບຜົນສຳເລັດໄດ້ໂດຍຜ່ານບົດບັນຍັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາຂອງລັດກົດໝາຍຕ້ານການຟອກເງິນຂອງລັດນັ້ນ ຫຼື ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນການຮັບຊັບສະເພາະຕ່າງໆ.

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ລັດພາຄີສາມາດຮັບຊັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າມະນຸດດ້ວຍສອງວິທີ:

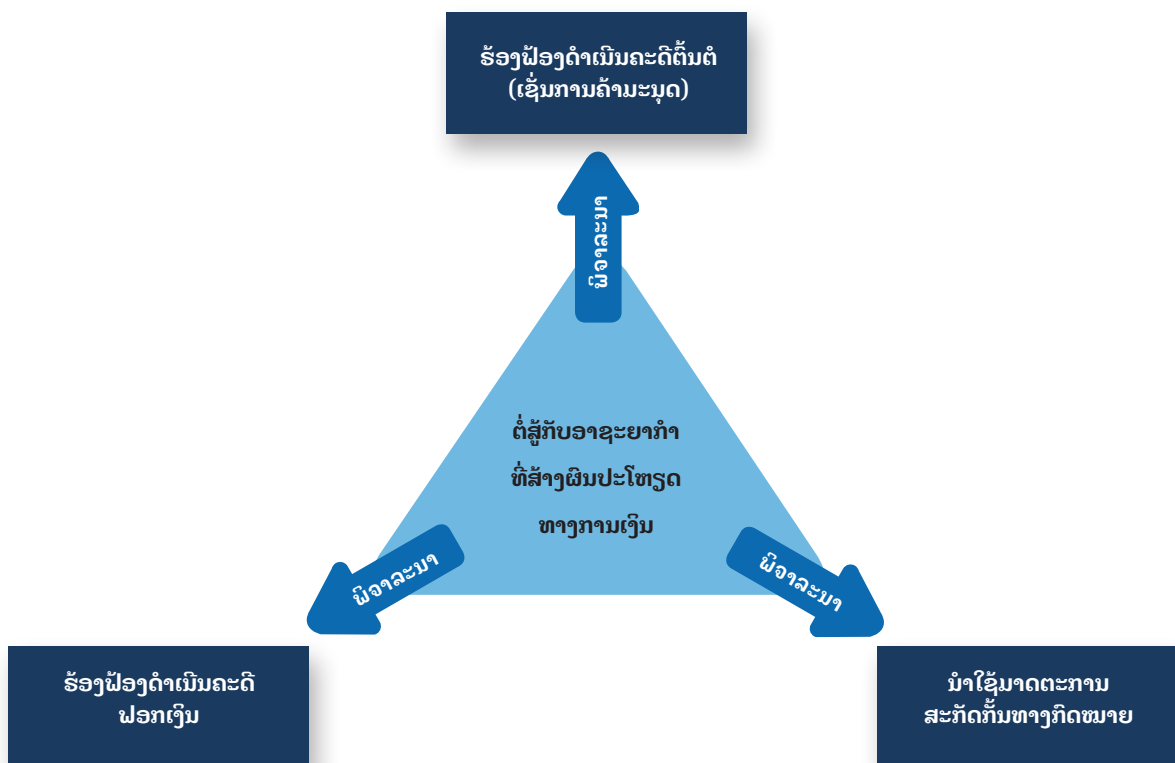
ເມື່ອໄດ້ມີການຕັດສິນຄະດີແລ້ວ (ການຕັດສິນຄະດີຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ); ຫຼື

- **ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີຄຳຕັດສິນຄະດີເທື່ອ ແລະ ທີ່ສາມາດພິສູດໄດ້ວ່າ ຊັບສິນໃດໜຶ່ງສະເພາະ ແມ່ນໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດໃນການຄ້າມະນຸດ (ການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ບົນພື້ນຖານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີຄຳຕັດສິນເທື່ອ-ເອີ້ນວ່າ ການຮັບ ຫຼື ອາຍັດຊັບທາງແພ່ງ).**

ວິທີທີ່ສອງເປັນທາງເລືອກທີ່ເປັນປະໂຫຍດສຳລັບລັດພາຄີ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍຜູ້ກະທຳຜິດແລ້ວ ແຕ່ບໍ່ສາມາດຮັບປະກັນໄດ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວຂ້ອງຈະຖືກຕັດສິນໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ.

ຜົນທະຕົ້ນຕໍຂອງລັດໃນການກຳນົດກົດໝາຍ ແມ່ນການກຳນົດສິດອຳນາດທີ່ສາມາດຮັບ ຫຼື ອາຍັດຊັບທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ, ລວມທັງການນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ. ກົດໝາຍດຳເນີນຄະດີອາຍາ ອະນຸຍາດໃຫ້ ອົງການ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ປົກປ້ອງກົດໝາຍ ໄດ້ນຳໃຊ້ມາດຕະການທາງກົດໝາຍຕໍ່ທຸກການເຄື່ອນໄຫວກໍ່ການກະທຳຜິດທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ, ບໍ່ພຽງແຕ່ການກະທຳຜິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຟອກເງິນເທົ່ານັ້ນ. ສະຫຼຸບແລ້ວ, ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍຕ້ອງສືບສວນ-ສອບສວນການກະທຳຜິດຢ່າງຮອບດ້ານ ຊຶ່ງເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສ້າງຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ເງິນຢ່າງມະຫາສານ ຕາມທີ່ອະທິບາຍໃນແຜນວາດ 3 ລຸ່ມນີ້.

ແຜນວາດ 3: ມາດຕະການຕ່າງໆ ໃນການຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ສ້າງຜົນກຳໄລມະຫາສານທາງການເງິນ

¹³ 'ລາຍໄດ້ຈາກອາຊະຍາກຳ' ໝາຍເຖິງຊັບສິນໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ມາຈາກການກະທຳຜິດທາງອາຍາ ໂດຍທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ (ມາດຕາ 2(ຈ), ສົນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ).
'ຊັບສິນ' ໝາຍເຖິງຊັບສິນທຸກປະເພດ, ບໍ່ວ່າຈະມີຕົວຕົນ ຫຼື ບໍ່ມີຕົວຕົນ, ເຄື່ອນທີ່ ຫຼື ຄົງທີ່, ຈັບບາຍໄດ້ ຫຼື ຈັບບາຍບໍ່ໄດ້ ແລະ ມີເອກະສານຢັ້ງຢືນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ມີເອກະສານທີ່ເປັນຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ, ຫຼື ຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ດອກເບ້ຽ ໃນຊັບສິນດັ່ງກ່າວ (ມາດຕາ 2(ງ), ສົນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ).
'ການອາຍັດ' ຫຼື 'ການຮັບ' ໝາຍເຖິງການຫ້າມໂອນ, ປ່ຽນແປງ, ຂາຍ ຫຼື ເຄື່ອນຍ້າຍຊັບສິນເປັນການຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຄົມຄອງ ຫຼື ຄວບຄຸມຊັບສິນເປັນການຊົ່ວຄາວ ບົນພື້ນຖານຄຳສັ່ງທີ່ອອກໂດຍສານ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນທີ່ມີສິດອຳນາດ. (ມາດຕາ 2(ສ), ສົນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ).
'ການຮັບ', ຊຶ່ງລວມທັງການຮັບທີ່ສາມາດເຮັດໄດ້, ໝາຍເຖິງການຮັບຊັບສິນເປັນການຖາວອນໂດຍຄຳສັ່ງສານ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີສິດອຳນາດ (ມາດຕາ 2(ຊ), ສົນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ).

2.3. ການຮ່ວມມືສາກົນ ແລະ ເງື່ອນໄຂພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ

ລັດຕ່າງໆຈຳເປັນຕ້ອງມີນິຕິກຳຮ່ວມມືສາກົນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ໃນເລື່ອງອາຍາ ເພື່ອຕ້ານການຄ້າມະນຸດ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນແລະກັນດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສິນທິສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຫຼື ການລົງຕ່າງໆ ຈະເຮັດໃຫ້ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະເທດຕ່າງໆ ເປັນໄປຢ່າງຄ່ອງຕົວ ແລະ ຫັນກັບເວລາ. ໃນການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີອາຍາຂ້າມຊາດ, ບັນດາລັດຈຳຕ້ອງມີກົດໝາຍການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອນຳເອົາຜູ້ກະທຳຜິດມາສູ່ ຂະບວນການຍຸຕິທຳ ເພື່ອຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີໃນລັດຂອງຕົນ. ບັນດາລັດຍັງຕ້ອງມີກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍໃນເລື່ອງອາຍາ ທີ່ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອ ຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດໄດ້ຂໍ້ມູນຫຼັກຖານຈາກປະເທດອື່ນ ເຊັ່ນ ບັນທຶກທະນາຄານ, ຂໍ້ມູນໂທລະສັບ ແລະ ຄຳໃຫ້ການຂອງພະຍານ. ອີກຮູບການອື່ນຂອງການຮ່ວມມືສາກົນ ຍັງລວມມີການໂອນຕົວນັກໂທດ, ການຮ່ວມມືຮີບ ຫຼື ອາຍັດຊັບ, ການຮ່ວມມືໃນການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການສືບສວນ-ສອບສວນພິເສດ ແລະ ການສືບສວນ-ສອບສວນຮ່ວມກັນ.

ການຮ່ວມມືສາກົນກ່ຽວກັບການຕ້ານອາຊະຍາກຳ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ທັງໃນຮູບການທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ.¹⁴ ການຮ່ວມມືທາງການ ລວມມີການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີອາຍາ ແລະ ການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີຂຶ້ນສານ ລວມທັງຄຳຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ. ການຮ່ວມມືບໍ່ເປັນທາງການລວມມີການຊ່ວຍເຫຼືອລະຫວ່າງເຈົ້າໜ້າທີ່ຕ່າງໆ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກປະເທດອື່ນ ກ່ອນໜ້າທີ່ຈະມີການອອກຄຳຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍຢ່າງເປັນທາງການ. ທັງສອງຮູບການຮ່ວມມືສາກົນ ໄດ້ຖືກຂັດຂວາງ ຈາກຄວາມແຕກຕ່າງຂອງລະບົບກົດໝາຍ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງກົນໄກການປົກປ້ອງ ແລະ ບັງຄັບປະຕິບັດກົດໝາຍ, ວິທີການສື່ສານທີ່ຍັງຈຳກັດ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ຂໍ້ມູນທາງອາຍາທີ່ໄດ້ມາຈາກການສືບໃນທາງລັບ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຈາກພາສາ, ແລະ ການຂາດຄວາມເຊື່ອໃຈກັນ, ນີ້ເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນສຳລັບໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ທີ່ຈະຕິດຕໍ່ພົວພັນກັນແຕ່ຫົວທີ ຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການກ່ຽວກັບການພົວພັນສາກົນ.

ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ກຳນົດວິທີການທີ່ລະອຽດ ຕໍ່ການຮ່ວມມືທັງເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ລັດພາຄີສາມາດນຳໃຊ້ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳ ທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງອະນຸສັນຍາດັ່ງກ່າວ ເປັນສິ່ງເພີ່ມເຕີມ ໄປພ້ອມກັບກົດໝາຍພາຍໃນຂອງຕົນ ເປັນພື້ນຖານສຳລັບການຮ່ວມມືສາກົນ ໃນການປະຕິບັດຄຳຮ້ອງຂໍການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ ແລະ ການຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ.

2.3.1. ການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ

ການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນແມ່ນຂະບວນການທີ່ເປັນທາງການ ເມື່ອລັດໜຶ່ງ (ລັດທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ) ສົ່ງບຸກຄົນທີ່ລະບຸໃນຄຳຮ້ອງຂໍ ຂອງລັດອື່ນ(ລັດທີ່ຮ້ອງຂໍ), ຊຶ່ງບຸກຄົນນັ້ນຖືກຫາວ່າໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຫຼື ໄດ້ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດ ຢູ່ໃນດິນແດນ -ລວມທັງການນຳໃຊ້ສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ-ຂອງລັດທີ່ຮ້ອງຂໍ. ລັດໜຶ່ງອາດຮ້ອງຂໍໃຫ້ສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ ເພື່ອວ່າຜູ້ນັ້ນຈະສາມາດຕໍ່ສູ້ກັບການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີອາຍາຢູ່ລັດນັ້ນ ຫຼື ປະຕິບັດໂທດອາຍາ ຢູ່ລັດນັ້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນໄດ້.

ບັນດາລັດອາດຂໍ ຫຼື ສະໜອງການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ ໃນຄະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍຮູບການດຳເນີນການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ລວມທັງການດຳເນີນການບິນພື້ນຖານສິນທິສັນຍາສອງຝ່າຍ ຫຼື ຫຼາຍຝ່າຍ, ເຊັ່ນດຽວກັນ ກັບການດຳເນີນການບິນພື້ນຖານກົດໝາຍພາຍໃນຂອງລັດນັ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ມີສິນທິສັນຍາ. ການກະທຳຜິດ ທີ່ສາມາດສົ່ງເປັນຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນໄດ້ແມ່ນການກະທຳຜິດພາຍໃຕ້ກົດໝາຍພາຍໃນຂອງສອງລັດ ທັງລັດທີ່ຮ້ອງຂໍ ແລະ ລັດທີ່ຖືກຮ້ອງຂໍ. ສິ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າ ເງື່ອນໄຂຄວາມຜິດທາງອາຍາຄູ່ສຳລັບການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ-ບາງຄັ້ງກໍເອີ້ນວ່າ ຄວາມຜິດອາຍາຄູ່ (dual-criminality).

ສິນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ(ມາດຕາ 16(1) ເມື່ອອ່ານພ້ອມກັນກັບອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ (ມາດຕາ 1(3)), ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຂ້າມແດນ ພາຍໃຕ້ສະພາບການທີ່ແນ່ນອນ. ມາດຕາ 16(1) ຂອງສິນທິສັນຍາການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ນິຍາມຂອບເຂດຂອງພັນທະຜູກພັນທີ່ຈະສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ.

ໃນລະບຽບກົດໝາຍພາຍໃນປະເທດ, ລັດຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າການກະທຳຜິດພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການກະທຳຜິດຕາມອະນຸສັນຍາຕ້ານການຄ້າມະນຸດ ແມ່ນການກະທຳຜິດທີ່ສາມາດສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນ. ການຮ້ອງຂໍການສົ່ງຜ່ານຂ້າມແດນແມ່ນຈະຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍສາກົນທີ່ມີຜົນບັງຄັບ.

¹⁴ ການຮ່ວມມືທຽບການທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນສ່ວນປະກອບເພີ່ມເຕີມ.ໃນບາງກໍລະນີ ການຮ່ວມມືບໍ່ເປັນທາງການ ຈະກາຍເປັນການຮ່ວມມືທາງການ, ແຕ່ເມື່ອການຮ່ວມມືບໍ່ເປັນທາງການແລ້ວ, ການຮ່ວມມືບໍ່ເປັນທາງການອາດຍັງສືບຕໍ່ດຳເນີນຢູ່. ຕົວຢ່າງ, ໃນຂັ້ນຕອນຕົ້ນຂອງການສືບສວນ-ສອບສວນ, ການຮ່ວມມືບໍ່ເປັນທາງການລະຫວ່າງ ອົງການປົກປ້ອງກົດໝາຍແມ່ນເປັນປະໂຫຼດໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ຈະນຳໄປສູ່ການສືບສວນ-ສອບສວນ ໃນກໍລະນີທີ່ມີເວລາຈຳກັດ. ນອກນັ້ນ, ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບຢ່າງບໍ່ເປັນທາງການ ອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບໃຫ້ຖືກຕ້ອງໂດຍຜ່ານວິທີທາງການ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນນັ້ນຈະຖືເປັນຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ສານກໍຈະຮັບເອົາເປັນຫຼັກຖານ (UNODC 2011, ຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມໃນລອງເລີກກ່ຽວກັບການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ການຮ້ອງຟ້ອງຄະດີການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ໜ້າ 3, ຂໍໃຫ້ເບິ່ງໄດ້ທີ່ http://www.unodc.org/documents/human-trafficking/Migrant-Smuggling/In-Depth_Training_Manual_SOM_en_wide_use.pdf).

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ຮັບປະກັນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນ ຊຸກຍູ້ກົດໝາຍຕ່າງກັນຄ້າມະນຸດ

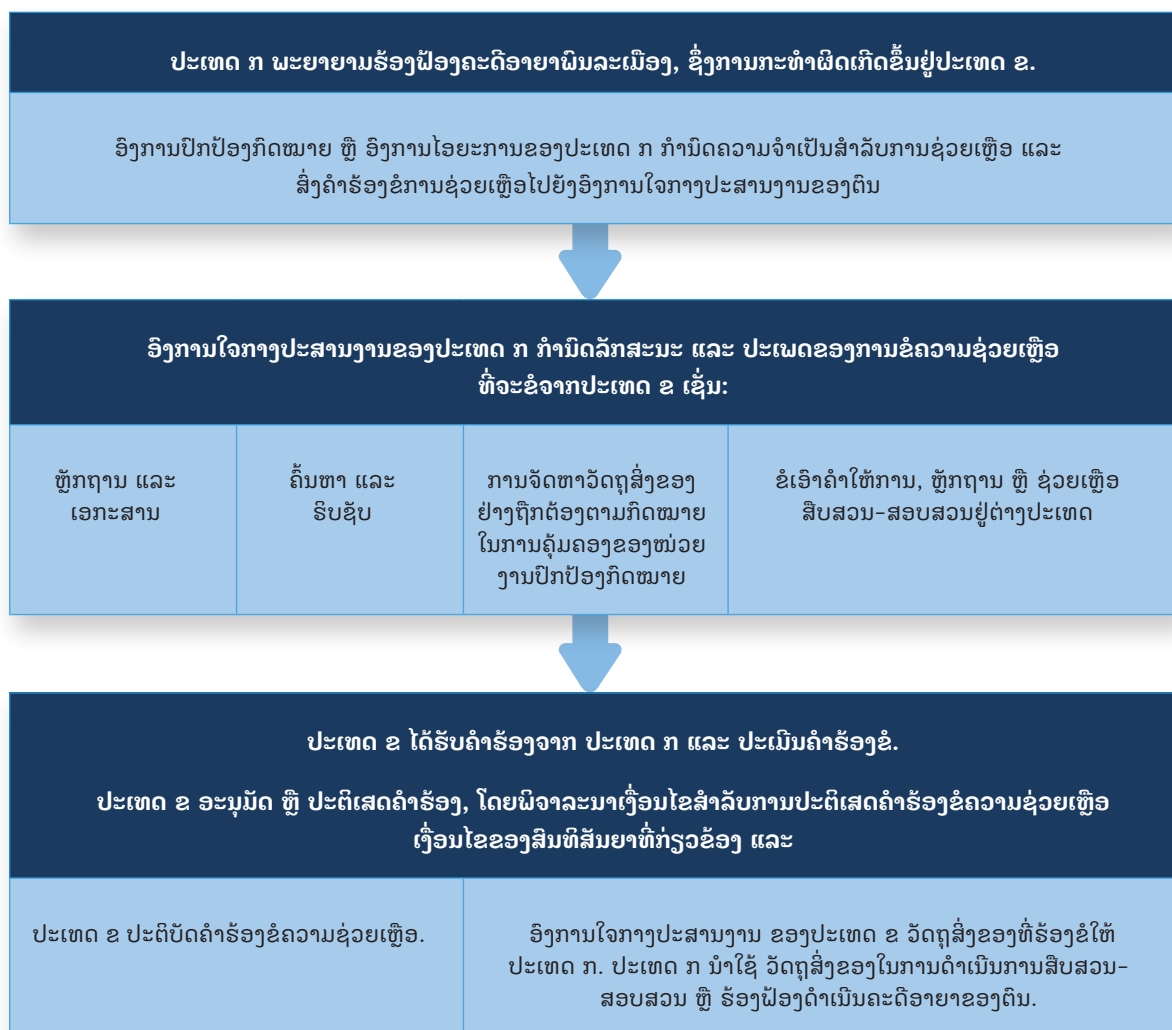
ບັນດາລັດອາດນຳໃຊ້ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍໂດຍກົງສຳລັບການຮ້ອງຂໍ ແລະ ການອະນຸມັດສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເມື່ອບັນດາລັດ ຫາກບໍ່ຍອມຮັບການນຳໃຊ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ເທື່ອ ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນຳໃຊ້ບ່ອນອື່ນທາງດ້ານກົດໝາຍອື່ນສຳລັບການສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນ (ຕົວຢ່າງ ກົດໝາຍພາຍໃນ ຫຼື ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນສະເພາະ), ບັນດາລັດກໍຄວນຮັບປະກັນວ່າ ການຄ້າມະນຸດ ໄດ້ລວມໄວ້ໃນ ປະເພດການກະທຳຜິດ ທີ່ສາມາດສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນໄດ້. ຕົວຢ່າງ, ຖ້າຫາກລັດໜຶ່ງ ໄດ້ກຳນົດ“ປະເພດການກະທຳຜິດ” ທີ່ສາມາດສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນໄດ້ ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການສົ່ງຜ່ານຮ້າຍຂ້າມແດນຂອງຕົນ, ກໍມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບປະກັນວ່າການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ໄດ້ນອນໃນປະເພດການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວ. ນີ້ຈະເປັນການຮັບປະກັນການປະຕິບັດພັນທະໃນການໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືສາກົນ ຕາມສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງນຳໃຊ້ຕໍ່ການກະທຳຜິດດັ່ງກ່າວໃນອະນຸສັນຍາວ່າດ້ວຍການຕ້ານການຄ້າມະນຸດ.

2.3.2. ການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ

ການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ (Mutual legal assistance (MLA) ແມ່ນຂະບວນການໜຶ່ງ ໂດຍລັດສະເໜີ ແລະ ສະໜອງໃນຮູບການລັດ ຕໍ່ ລັດ ໃນການຊ່ວຍເຫຼືອສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີອາຍາ, ການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີ ແລະ ບາດກ້າວຕ່າງໆໃນຂະບວນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ຮູບແບບທີ 4. ປະເພດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອອາດຖືກກຳນົດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ກົດໝາຍພາຍໃນປະເທດ. ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການ ຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ກຳນົດປະເພດຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງອາດສະເໜີຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຄື:

- ການເອົາຫຼັກຖານ ຫຼື ຄຳໃຫ້ການຂອງບຸກຄົນ;
- ການສົ່ງເອກະສານທາງດ້ານຕຸລາການ;
- ການດຳເນີນການຄົ້ນຫາ ແລະ ການຮີບຊັບ ແລະ ອາຍັດຊັບສິນ;
- ການກວດກາວັດຖຸ ແລະ ສະຖານທີ່;
- ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຫຼັກຖານ ແລະ ການຕິລາຄາຂອງຊ່ຽວຊານ;
- ການສະໜອງສະບັບຕົ້ນ ຫຼື ສຳເນົາເອກະສານ ແລະ ບັນທຶກຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງເອກະສານທາງການ, ບັນຊີທະນາຄານ, ການເງິນ ແລະ ບັນຊີວິສາຫະກິດ ຫຼື ບໍລິສັດ;
- ລະບຸ ຫຼື ດຳເນີນການຍຶດຊັບ, ຊັບສິນ, ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ ຫຼື ສິ່ງອື່ນໆທີ່ໃຊ້ເປັນຫຼັກຖານ; ແລະ
- ການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມີໜ້າ ໂດຍສະໝັກໃຈ ຢູ່ລັດທີ່ຮ້ອງຂໍ.

ແຜນວາດ 4: ສັງລວມຂະບວນການດຳເນີນຄຳຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ

ຂໍ້ຄິດເຫັນ: ຮັບປະກັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນແລະກັນທາງກົດໝາຍ ໃນປະເທດຊຸກຍູ້ການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີການຄ້າມະນຸດ

ມາດຕາ 18(1) ຂອງສົນທິສັນຍາດ້ານການອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ກຳນົດລະບຽບກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະກັນທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ຄົບຖ້ວນ, ຊຸກຍູ້ໃຫ້ບັນດາລັດພາຄີ ໄດ້ຮ່ວມມື ແລະ ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອເຊິ່ງກັນແລະກັນທາງກົດໝາຍຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນການສືບສວນ-ສອບສວນ, ການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ການກະທຳຜິດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໂດຍສົນທິສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາດ້ານການຄ້າມະນຸດ.

ຕົວຢ່າງ, ເຖິງແມ່ນວ່າຄະດີການຄ້າມະນຸດອາດຖືກຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີໃນປະເທດປາຍທາງ, ຫຼັກຖານສຳຄັນອາດຢູ່ປະເທດຕົ້ນທາງ ຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ. ຮັບປະກັນວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ, ໄອຍະການ ແລະ ສານສາມາດຮ່ວມມືກັນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຂ້າມແດນ-ທັງຮູບການເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ-ມັນ ມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍໃນການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການຟອກເງິນ ຢ່າງປະສິດທິສຳເລັດ.

2.4. ການກຳນົດການສໍ້ລາດບັງຫຼວງເປັນຄະດີອາຍາ

ການກຳນົດການສໍ້ລາດບັງຫຼວງເປັນຄະດີອາຍາແມ່ນພັນທະເພີ່ມເຕີມທີ່ສໍາຄັນໜຶ່ງຂອງສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ຊຶ່ງອາດຊ່ວຍສະກັດກັ້ນການກະທຳ ຫຼື ການກະທຳຜິດ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າມະນຸດ ເຊັ່ນອາຊະຍາກຳທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປອມແປງໜັງສືເດີນທາງ ໂດຍການໃຫ້ສິນບິນແກ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຢູ່ດ່ານຊາຍແດນ ຫລືການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດໃນອາຊະຍາກຳການຄ້າມະນຸດ. ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງກຳນົດເຄົ້າໂຄງກົດໝາຍທີ່ຈຳເປັນ ສໍາລັບການຮ່ວມມືສາກົນ ໃນການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ.¹⁵ ມາດຕາ 8 ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດພາຄີ ກຳນົດການສໍ້ລາດບັງຫຼວງເປັນການກະທຳຜິດໃນຄະດີອາຍາ.

ສໍາລັບຄຳແນະນຳເພີ່ມເຕີມ, ສິນທິສັນຍາຂອງອົງການສປຊວ່າດ້ວຍການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ (the United Nations Convention against Corruption (UNCAC))¹⁶ ກຳນົດເຄົ້າໂຄງກົດໝາຍສາກົນທີ່ຄົບຊຸດ ເພື່ອຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ຍັງເຊື່ອມໂຍງກັນລະຫວ່າງການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ອາຊະຍາກຳທາງເສດຖະກິດ, ລວມທັງການຟອກເງິນ.¹⁷

¹⁵ ມະຕິຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ອົງການສປຊ ເລກທີ 55/25 ວັນທີ 15 ພະຈິກ 2000, ສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ.

¹⁶ The UNCAC ອະທິບາຍສິນທິສັນຍາຕ້ານອາຊະຍາກຳທີ່ມີການຈັດຕັ້ງ ແລະ ກຳນົດກອບການຮ່ວມມືສາກົນທີ່ຮອບດ້ານເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ.

¹⁷ ຄຳນຳ, ສິນທິສັນຍາຂອງອົງການສປຊວ່າດ້ວຍການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ.

ພາກທີ 3

ສັງລວມຂໍ້ຄິດເຫັນສໍາລັບການສ້າງກົດໝາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ

ສັງລວມຂໍ້ຄິດເຫັນສໍາລັບກົດໝາຍທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອກໍານົດການຄ້າມະນຸດເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ:

- ✓ ກໍານົດການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດຢ່າງຮອບດ້ານ ຄົບຖ້ວນ, ລວມທັງການບັງຄັບໃຊ້ແຮງງານ, ຄວາມເປັນທາດ, ການກະທຳອື່ນໆ-ທີ່ຄ້າຍຄືກັບຂ້າທາດ.
- ✓ ພິຈະລະນາການສ້າງຄວາມຜິດໃນດ້ານດຽວເພື່ອການດຳເນີນການຂູດຮິດ.
- ✓ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າບັນດາກົດໝາຍໄດ້ກໍານົດໃຫ້ມີການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການປົກປ້ອງຜູ້ທີ່ຖືກຄ້າຂາຍ, ແລະ ບໍ່ໄດ້ລົງໂທດພວກເຂົາໃນກໍລະນີທີ່ກະທຳຜິດຍ້ອນຖືກບັງຄັບ ຫລື ມີຜົນໂດຍກົງມາຈາກການທີ່ຕົກເປັນຖືກຄ້າຂາຍນັ້ນ.
- ✓ ຮັບປະກັນວ່າພະຍານໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງໃນການຄະດີການຄ້າມະນຸດ.
- ✓ ກໍານົດບົດບັນຍັດກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ ແລະ ການລັກລອບ ແຍກອອກກັນຕ່າງຫາກ ຍ້ອນວ່າອົງປະກອບຂອງການກະທຳຜິດແຕກຕ່າງກັນ.
- ✓ ກໍານົດສິດອຳນາດນອກຂອບເຂດດິນແດນ ເພື່ອຈະສາມາດເອົາຜິດກັບຜູ້ດຳເນີນການ, ຜູ້ຈັດຕັ້ງກິດຈະການໃນການຄ້າມະນຸດຂ້າມຊາດ ບໍ່ສາມາດສວຍໃຊ້ຊ່ອງຫວ່າງກົດໝາຍໃນປະເທດຕ່າງໆໄດ້.
- ✓ ສ້າງຕັ້ງການຕ້ານການກະທຳຜິດໃນການຄ້າມະນຸດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ທັງສະພາບແວດລ້ອມການຄ້າຂ້າມຊາດ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ
- ✓ ຮັບຮູ້ວ່າອະນຸສັນຍາ ຕ້ານການຄ້າມະນຸດກໍານົດມາດຕະຖານຕໍ່າສຸດ ຊຶ່ງສາມາດພັດທະນາຕໍ່ໃຫ້ກົດໝາຍພາຍໃນມີຄວາມເຂັ້ມງວດ ຊຶ່ງລວມໄປເຖິງບັນຫາສະພາບແວດລ້ອມຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ.
- ✓ ລວມທັງການກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍຕ້ານການຟອກເງິນ ທີ່ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຕັດສິນການກະທຳຜິດຕົ້ນຕໍ (ຕົວຢ່າງ ການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ) ກ່ອນເພື່ອນຳໃຊ້ມາດຕະການຕໍ່ການກະທຳຜິດການຟອກເງິນ.
- ✓ ຮັບປະກັນວ່ານິຕິກຳການສົ່ງຜູ້ຮ້າຍຂ້າມແດນນຳໄປສູ່ສໍາລັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານການຄ້າມະນຸດ.
- ✓ ຮັບປະກັນວ່າມາດຕະການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນທາງດ້ານກົດໝາຍພາຍໃນ ຊຸກຍູ້ການຮ້ອງຟ້ອງດຳເນີນຄະດີການຄ້າມະນຸດ.

ຕິດຕໍ່ພົວພັນ

ຫ້ອງການສະໜັບສະໜູນໃນພາກພື້ນ – Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)

ຊັ້ນທີ 27th ຕຶກລັດຈານາກຣານ

183 ຖະໜົນສາທອນໃຕ້, ສາທອນ ບາງກອກ 10120, ປະເທດໄທ

Tel. +66 2 343 9477 Fax. +66 2 676 7337

info@rso.baliprocess.net

The **Bali Process** (បាលី ប្រទេស)

The Bali Process (ບາລີ ໂປຣເຊສ)

ກ່ຽວກັບການລັກລອບເອົາຄົນເຂົ້າ-ອອກປະເທດ, ການຄ້າມະນຸດ ແລະ ອາຊະຍາກຳຂ້າມຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ